

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı

Resim-İş Eğitimi Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

**EBEVEYNLERİN SANAT EĞİTİM DÜZEYLERİ VE BU EĞİTİMİN
ÇOCUKLARININ GÖRSEL SANATLAR DERSİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN
İNCELENMESİ**

Sümeyye BAKIRTAŞ TÜRKER
ORCID: 0000-0003-3699-1128

Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Ayşe OKUR
ORCID: 0000-00032828-7704

Konya – 2024

ÖN SÖZ

Her an hayatımızın içinde olan sanatı kimi zaman görmüyor ve önemsemiyoruz. Sanatın topluma olan etkisi üzerine yapılan araştırmalar, sanatın topluma önemli faydalar sağladığını göstermektedir. Bu çalışmada, sanatın topluma sağladığı bu faydaların, ebeveynlerin hayatında ne kadar önem taşıdığı ve çocuklarına ne düzeyde aktarıldığını belirlemek amacıyla görüşmeler yapılması hedeflenmiştir.

Yüksek lisans sürecinde bana yardımcı olan tez danışmanım Sayın Dr. Öğr. Üyesi Ayşe OKUR' a, fikirlerini benimle paylaşan alan hocalarıma ve yine yardımlarını benden esirgemeyen diğer hocalarıma şükranlarımı sunarım.

Bu süreçte desteklerini esirgemeyen her türlü desteği sunan eşim ve aileme, yüksek lisans sürecinde tanışmış olmamıza rağmen öğrendiklerini benimle paylaşan ve destek olan arkadaşşıma teşekkür ve sevgimi sunarım.

Sümeyye BAKIRTAŞ TÜRKER

Haziran 2024

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	ii
İÇİNDEKİLER	iii
TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU	v
BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ	vi
TABLolar LİSTESİ	vii
ÖZET	viii
ABSTRACT	ix
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	3
1.1.1 Alt problemler.....	3
1.2. Araştırmanın Amacı	3
1.3. Araştırmanın Önemi	4
1.4. Sayıtlılar	4
1.5. Sınırlılıklar.....	4
1.6. Tanımlar	4
2. KURAMSAL ÇERÇEVE	6
2.1. Eğitim	6
2.1.1.Aile içi eğitim.....	7
2.1.2.Örgün eğitim.....	8
2.1.3.Yaygın eğitim	11
2.2. Sanat ve Sanat Eğitimi	12
2.2.1. Görsel Sanatlar ve Görsel Sanatlar Eğitimi.....	14
3.İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	17
3.1.Yurt içinde yapılan araştırmalar	17
3.2.Yurt dışında yapılan araştırmalar	18
4. YÖNTEM	20
4.1. Araştırmanın Modeli	20
4.2. Araştırmanın Çalışma Grubu (Katılımcılar).....	20
4.3. Veri Toplama Araçları.....	20
4.4. Verilerin Toplanması.....	20
4.5. Veri Analizi	21
5. BULGULAR	22
5.1 Ebeveynlere Sorulan Sorular ve Bulguları	22

5.1.1. Hangi sanat eğitimi programlarına katıldınız veya hangi sanat derslerini aldınız? aldıysanız, bu eğitim programlarının veya derslerin içeriği ve süresi nedir? Sorusuna ait bulgular.....	22
5.1.2.Sanatla ilgili kaynaklardan (kitaplar, dergiler, belgeseller vb.) yararlanma düzeyinizi anlamak adına, genellikle hangi tür kaynaklardan faydalandınız ve bunları nasıl kullandınız ? Sorusuna ait bulgular	25
5.1.3. Kendi sanat eğitim deneyiminiz hakkında bize biraz bilgi verebilir misiniz? Bu deneyim, çocuğunuzun sanatla ilgilenmesi konusunda size nasıl bir perspektif kazandı? Sorusuna ait bulgular	27
5.1.4. Ebeveyn olarak çocuğunuzun sanatla ilgili faaliyetlerine ne kadar katılıyorsunuz? Bu katılımın çocuğunuzun sanat eğitimi üzerindeki etkisini nasıl değerlendiriyorsunuz? Sorusuna ait bulgular	30
5.2.Çocuklara Sorulan Sorular ve Bulguları	32
5.2.1. Görsel sanatlar derslerini nasıl buluyorsun, sana ne gibi faydaları olduğunu düşünüyorsun? Sorusuna ait bulgular.....	32
5.2.2. Evde görsel sanatlar dersi ile ilgili aktiviteler yaparken veya görsel sanatlar dersi ile ilgili etkinliklere katılırken ebeveynlerinin sana olan tutumları nasıldır, açıklayınız? Sorusuna ait bulgular	35
5.2.3. Görsel sanat derslerinin önemini anlamak için ebeveynlerin sana yardımcı oluyor mu, senin görsel sanatlar dersine karşı tutumunda onların etkisi nedir? Sorusuna ait bulgular.....	37
6. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİ.....	40
6.1. Sonuç.....	40
6.2. Tartışma.....	41
6.2.1.Sanat Eğitiminin Çocukların Gelişimine Katkıları	42
6.2.2. Ebeveynlerin Sanatla İlgili Kaynaklardan Yararlanma Düzeyleri	42
6.2.3.Ebeveynlerin Destekleyici ve Teşvik Edici Tutumları.....	42
6.2.4.Sanat Eğitimi Almayan Ebeveynlerin Çocukları	42
6.2.5. Ebeveynlerin Sanat Eğitimi Konusunda Bilinçlendirilmesi.....	43
6.2.6.Eğitim Politikaları ve Sanat Eğitimi.....	43
6.2.7.Toplumsal Farkındalık ve Sanat Eğitimi.....	43
6.2.8.Sanat Eğitiminin Gelecekteki Rolü	43
6.3. Öneriler.....	44
6.3.1.Ebeveyn Eğitimi	44
6.3.2.Okul-Aile İşbirliği	45
6.3.3.Kaynak Sağlama.....	45
6.3.4.Sanat Eğitiminin Yaygınlaştırılması	45
6.3.5.Sanat Eğitimine Destek Programları	45
6.3.6.Sanat Eğitiminin Önemi Hakkında Farkındalık Yaratma	46
KAYNAKLAR.....	47
EKLER.....	53

TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

Ebeveynlerin Sanat Eğitim Düzeyleri ve Bu Eğitimin Çocuklarının Görsel Sanatlar Dersi Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi başlıklı tez çalışmamın toplam **53** sayfalık kısmına ilişkin, 28/06/2024 tarihinde tez danışmanım tarafından **Turnitin** adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı **%8** olarak belirlenmiştir.

Uygulanan filtrelemeler:

1. Tez çalışması orijinallik raporu sayfası hariç
2. Bilimsel etik beyannamesi sayfası hariç
3. Önsöz hariç
4. İçindekiler hariç
5. Simgeler ve kısaltmalar hariç
6. Kaynaklar hariç
7. Alıntılar dahil
8. 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Necmettin Erbakan Üniversitesi Tez Çalışması Orijinallik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim ve tez çalışmamın, bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranının (%30) altında olduğunu ve intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

28/06/2024

Sümeyye BAKIRTAŞ TÜRKER

Dr. Öğr. Üyesi Ayşe OKUR

BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ

Bu tezin tamamının kendi çalışmam olduğunu, planlanmasından yazımına kadar tüm aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez hazırlama kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını ve bu kaynakların kaynaklar listesine eklendiğini beyan ederim.

28/06/2024

Sümeyye BAKIRTAŞ TÜRKER

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Ebeveynlere sorulan 1. Sorunun bulguları	22
Tablo 2: Ebeveynlere sorulan 2. Sorunun bulguları	25
Tablo 3: Ebeveynlere sorulan 3. Sorunun bulguları	27
Tablo 4: Ebeveynlere sorulan 4. Sorunun bulguları	30
Tablo 5: Çocuklara sorulan 1. Sorunun buğuları.....	32
Tablo 6: Çocuklara sorulan 2. Sorunun bulguları.....	35
Tablo 7: Çocuklara sorulan 3. Sorunun bulguları.....	37

ÖZET

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Resim-İş Eğitimi Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

EBEVEYNLERİN SANAT EĞİTİM DÜZEYLERİ VE BU EĞİTİMİN ÇOCUKLARI'NIN GÖRSEL SANATLAR DERSİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Sümeyye BAKIRTAŞ TÜRKER

Bu araştırma, ebeveynlerin sanat eğitimi düzeylerinin çocukların görsel sanatlar dersine olan ilgisi, başarısı ve performansı üzerindeki etkilerini incelemeyi amaçlamaktadır. Eğitim sistemimizde sanat eğitimine yeterince önem verilmemekte, ancak bireyin sanat eğitimi almasının topluma fayda sağladığı bilinmektedir. Araştırmanın önemi, sanat eğitiminin yalnızca öğrenciler ve öğretmenler tarafından değil, ebeveynlerin de bu süreçteki rollerinin anlaşılması gerektiğini vurgulamaktadır. Sanat eğitimi, bireyin yaratıcılığını, estetik duyarlılığını ve genel zihinsel gelişimini olumlu yönde etkiler. Sanat eğitiminin çocukların yaratıcılık, eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerini geliştirdiğini desteklemektedir. Bu araştırma, velilerin sanat eğitim düzeylerinin çocukların görsel sanatlar dersine olan ilgisini nasıl etkilediğini tespit etmeyi amaçlamaktadır. Bu çalışma nitel araştırma yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile veri toplanmıştır. Araştırma Konya Meram ilçesinde ortaokula giden öğrenci ve ebeveynlerle sınırlandırılmıştır. Araştırmanı geçerlilik ve güvenilirliği bakımından yakın çevrede bulunan ortaokula giden 16 çocuk ve onların ebeveynlerinden oluşmak üzere toplamda 32 kişiye yarı yapılandırılmış görüşme soruları ile yüz yüze görüşme yapılmıştır.

Araştırma bulguları ebeveynlerin sanat eğitimi düzeyleri, çocukların sanatsal gelişimleri üzerinde doğrudan ve anlamlı bir etkiye sahiptir. Sanat eğitimi almayan ebeveynlerin çocukları, bu alanda daha az destek görmekte ve sanata olan ilgileri düşük kalmaktadır. Sanat eğitimi almış ebeveynlerin çocukları, sanata daha fazla ilgi göstermekte ve sanatsal faaliyetlere daha aktif katılmaktadır. Ebeveynlerin sanatla ilgili kaynaklardan yararlanma düzeyleri ve destekleyici tutumları, çocukların sanatsal gelişimlerini olumlu yönde etkilemektedir.

Sonuç olarak, sanat eğitimi ve ebeveyn desteğinin çocukların sanatsal gelişimini olumlu yönde etkilediği, eğitim politikalarının sanat eğitimi konusunda daha bilinçli ve destekleyici bir yaklaşıma yönlendirilmesi gerektiği vurgulanmaktadır.

Anahtar kelimeler: Ebeveyn, Eğitim, Görsel sanatlar, Sanat, Sanat Eğitimi

ABSTRACT

Necmettin Erbakan University, Graduate School of Educational Sciences
Department of Fine Arts Education
Art Education Program
Master Thesis

PARENTS' ART EDUCATION LEVELS AND THE EFFECT OF THIS CHILDREN'S VISUAL ARTS LESSON EXAMINATION

Sümeyye BAKIRTAŞ TÜRKER

This research aims to examine the effects of parents' level of art education on children's interest, success, and performance in visual arts classes. In our education system, art education is not given enough importance, although it is known that individuals receiving art education benefit society. The significance of the research emphasizes that the role of parents in this process should be understood, not just by students and teachers. Art education positively affects an individual's creativity, aesthetic sensitivity, and overall mental development. It supports the development of children's creativity, critical thinking, and problem-solving skills. This research aims to determine how parents' levels of art education influence their children's interest in visual arts classes. This study was conducted using a qualitative research method. Data was collected through semi-structured interviews. The research was limited to middle school students and their parents in the Meram district of Konya. For the validity and reliability of the research, face-to-face interviews were conducted with a total of 32 people, including middle school students and their parents in the close vicinity, using semi-structured interview questions.

The research findings indicate that parents' levels of art education have a direct and significant impact on children's artistic development. Children of parents who have not received art education receive less support in this area and have lower interest in art. Children of parents who have received art education show more interest in art and actively participate in artistic activities. The levels at which parents utilize art-related resources and their supportive attitudes positively affect children's artistic development.

In conclusion, it is emphasized that art education and parental support positively influence children's artistic development, and education policies should be directed towards a more conscious and supportive approach to art education.

Keywords: Art, Arts Education, Education, Parents, Visual Arts

BÖLÜM 1

1. GİRİŞ

Sanat, yaratıcının evrenin her yerinde bize güzelliği ve ahengi hissettirdiği olguların bütünü olarak adlandırılabilir. Tabiatın içerisinde var olan sanat günlük hayatımızda da çevremizdedir. Mavi gökyüzü, rengarenk çiçekler ve daha birçok renkte çevremizde bizi ruhsal olarak etkileyen canlı cansız unsurlar vardır. Renklerin bizim üzerimizde bıraktığı etki, çevremizdeki unsurları algılamamızı, davranışlarımızı ve duygularımızı yönlendirir.

Aslında sanat ile iç içe yaşamaktayız. Kuşun yuva yapmasının doğal olduğu kadar kişinin de sanata olan ihtiyacı, sanatı izlemek, dinlemek ve sanat ürününü ortaya koyması çok doğaldır (Farthing, 2017, s. 8). İnsanoğlunun çevrede, doğada gördüğü renk ve harmoniler kimi zaman insana mutluluk aşılarken kimi zaman da huzur verir. İnsanoğlunun bu renklerden, seslerden, görüntülerden etkilenecek içinden geldiği şekilde kendisine uygun gördüğü sanat dalında kendisini ve düşüncelerini yansıtmaya da bir ihtiyaçtır. Bir insanı bembeyaz ve hiçbir sesin duyulmadığı bir küreye kapatmış olsaydık, orada yaratıcının bizim için yarattığı ve sergilediği doğadan maruz kalacak, renklerin terapisinden faydalanamayacaktı. Yaratıcının bizim için dünyayı renklendirmesi ve sesli hale getirmesi aslında ruhumuzun da sanata, doğaya ne kadar ihtiyacı olduğunu bir kanıtıdır diyebiliriz.

Sanatın eğitim içerisinde yer alması ile birlikte oluşan yeni kavram olan sanat eğitiminin temel amacı sanatçı yetiştirmek değil, sanat eğitimiyle çevresindekileri görmek, işitmek ve kendi benliğinde oluşan duyguları karşı tarafa aktararak özgün düşünen, analiz yapabilen, tasarım gücü olan bireyler yetiştirmektir(Karaahmet Balcı, 2015, s. 467; Türe, 2007, s. ii, Kınay, 1993, s.1). Sanat, sanat eğitimiyle yüzyıllar süresince toplumlara ve devirlere göre değişerek, değer kazanarak geçmişten günümüze gelmiş, günümüzde de hızla gelişmeye ve değer kazanmaya devam etmektedir.

Toplumun kültürel yapısındaki bilinci derinlemesine şekillendiren sanat eğitimi, geniş kapsamlı bir alandır (Güven, 2017, s.268). Mustafa Kemal Atatürk'ün de dediği gibi “Sanatsız kalan bir toplumun hayat damarlarından biri kopmuş demektir”. Bu sözden de anlaşılacağı üzere sanatın toplum için önemi yadsınamaz bir gerekliliktir.

Şener'in makalesinde de;

“Bilgi çağının yaşandığı günümüz dünyasında gelişmiş ülkeler arasında yer alma savaşı tüm dünya ülkeleri arasında hızla devam etmektedir. Özellikle son yıllarda gelişmiş ülkeler, bu mücadelede yer almak hatta önde gelmenin temel şartını eğitime özellikle de sanat eğitimine sağlanan destek ve yatırım ile eğitimde kaliteyi yükseltmek olarak görmektedirler” (2011, s. 718).

Toplumun sanata verdiği önem ile ülkenin gelişmişlik düzeyi doğru orantılı bir şekilde seyretmektedir. Toplumunu oluşturan en temel yapı aile olarak ele alınırsa, bu durumda sanatın aile içinde bilinçli bir şekilde bireyler arası etkileşimde yer alması gerekmektedir. Bu etkileşim için öncelikle bireylerin sanat eğitimini belli bir düzeye kadar almış ve yaşantısına aktarmış olması gerekir.

Ebeveynlerin önemli olduğunu düşündükleri çocuğun bilişsel ve kişisel özelliklerin gelişimiyle sanat eğitimini ilişkilendirmek ve bu sebeple sanatın çocukları olgunlaşma sürecinde yetişkin dünyasına hazırlamada etkisinin çok olduğunu, sanat eğitiminin yadsımaması gerektiğini bildirmek gereklidir (Gainer, 1997, s.265). Özellikle çocuk eğitiminde kritik evreler olarak bilinen dönemlerde verilen belli başlı eğitimlerin yanında sanat eğitiminin de yeterli düzeyde çocuklara verilmesi önem arz etmektedir. Çocuğun sanat yönlü mü sayısal yönlü mü sözel yönlü mü olduğu bu evrelerde verilen çok yönlü eğitim sayesinde belirlenir. Sanat eğitiminin diğerlerinden önemsiz görülüp yeterli düzeyde çocuğa aktarılmaması onun içinde var olan sanatçı kişiliğinin sönmesine ve bu konuda var olan potansiyelinin zamanla kaybolmasına sebebiyet verebilir.

Sanat eğitiminin alt dalı olan görsel sanatlar dersi örgün eğitim içerisinde müfredatta yer almasına rağmen günlük hayatta etkin olamamıştır (Tuzlak, 2004, s. 16). Bunun altında yatan birden fazla faktör vardır lakin temelde bu durum bireylerin görsel sanatlar dersine karşı olan tutumlarındandır. Hayatlarının belli dönemlerinde örgün eğitim içerisinde eğitim almalarına rağmen yetişkin dünyasına adım attıklarında eğitim düzeyleri fark etmeksizin sanatı, görsel sanatları gereksiz veya zaman kaybı olarak görmeye başlamaları şaşırtıcıdır.

1.1. Problem Durumu

Eğitimin çocuk üzerindeki etkisinin sürdürülebilir olması için örgün eğitim dışında ailenin de desteğine ihtiyaç vardır. Destek temel dersler dışında Görsel Sanatlar dersi gibi çocuğun ufkunu, hayal dünyasını zenginleştiren ve ilham kaynağı olan ders için de sağlanmalıdır. Görsel sanatlar dersinden mahrum kalan, dersin bilincinde olmayan bir bireyin ilhamı da eksik olur. Bu durum öğrenme güçlüğü, uyum sağlama problemleri, gelişim motivasyonu eksikliği gibi nedenlere sebep olabilir(Tyler ve Likova, 2012, s.1). Anne ve babanın sadece temel derslerden ziyade görsel sanatlar dersinin de önemini bilincinde olup çocuğa gerekli desteği sağlamalıdır. Bu durumda ebeveynlerin sanat eğitimi düzeyleri ve çocuklarının görsel sanatlar dersi üzerindeki etkisi nedir?

1.1.1 Alt problemler

1. Ebeveynlerin sanat eğitimi düzeyi, çocukların görsel sanatlar dersine olan ilgisini ve başarısını nasıl etkiler?
2. Ebeveynlerin katıldığı sanat eğitimi programları nelerdir?
3. Ebeveynler aldıkları sanat eğitimi ile ilgili ne tür kaynaklardan yararlanmışlardır?

1.2. Araştırmanın Amacı

Eğitim sistemimizin içerisinde sanat eğitimine gerekli önemin verilmediği lakin bireyin sanat eğitimini doğru ve yeterli düzeyde aldığı topluma fayda sağlayacağı bilinmektedir. Oğuz Namdar ve Önder (2019, s.773)e göre Sanata ilişkin farkındalığın oluşması, ilginin artması da büyük oranda sanat eğitimi derslerinin yanı sıra çocuğun çevresinde etkileşimde bulunduğu insanların sanatla ilişkileriyle de doğru orantılı olarak değişebilmektedir. Bu araştırmanın amacı velilerin sanat eğitim düzeylerinin çocukların görsel sanatlar dersine bir etkisinin olup olmadığını tespit etmektir.

Bu araştırmanın amacı, ebeveynlerin sahip oldukları sanat eğitimi düzeylerinin, çocukların görsel sanatlar dersine olan ilgisi, başarısı ve performansı üzerindeki etkilerini incelemektir. Bu bağlamda, ebeveynlerin sanat eğitimi geçmişlerinin çocukların sanatla olan ilişkisi ve sanat eğitimine olan tutumları üzerindeki etkileri araştırılacaktır. Bu çalışma, ebeveynlerin sanat eğitimi düzeylerinin, çocukların sanatla ilgilenme ve başarılarını artırmak için eğitim politikaları ve uygulamalarının geliştirilmesine katkı sağlayabilecek potansiyelini anlamayı hedeflemektedir.

1.3. Araştırmanın Önemi

Sanat eğitime karşı “idare ve diğer öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin derse gereken önemi vermedikleri, ilgi göstermedikleri elde edilen önemli bulgular içerisindedir” (Cömert, 2019, s.506). Gelişen toplumun geçmişini yansıtmakla kalmayıp aynı zamanda toplumun ve kültürünün geleceğine de yol göstermektedir (Demirel, 2011, s.1972). Toplumun temeli aile ise bu durumda aileye büyük sorumluluklar düşmektedir.

Anne ve babanın sanat konusunda yeterli bilgi düzeyinin olması ve çocuğunun eğitim-öğretim hayatında görsel sanatlar dersine gerekli desteği sağlaması gerekmektedir.

Daha önce yapılmış olan tez ve makalelere bakıldığında, bir genelleme yapılacak olursa tezlerin öncelikli olarak katılımcı kategorisinde öğrenci ve öğretmene yer verdikleri görülmüştür(Oğuz Namdar ve Önder, 2019, s. 773). Lakin eğitim temelde ailede başladığında, çocuğu şekillendirecek olanlar anne ve babadır. Velilere yapılan tezlerin sayı bakımından az olduğu, veli ile yapılan tezlerde ise sadece velilerin örgün eğitim içerisindeki derse yönelik tutumlarının sorulduğu ve bu tutumlara sebebiyet veren durumun ne olduğu incelenmiştir(Çakmak, 2017, s. 41; Çiçekay, 2012, s. 66; Özkan, 2019, s. 2).

1.4. Sayıtlar

1. Ebeveynlerin sanat konusunda sahip oldukları bilgi ve eğitim düzeyinin, çocuklarının görsel sanatlar dersindeki başarısını ve ilgisini olumlu yönde etkilediği varsayılmaktadır.

2. Ebeveynlerin, çocuklarının eğitim-öğretim hayatında görsel sanatlar dersine yönelik sağladıkları desteğin, çocukların derslerdeki performansını ve sanata olan ilgisini artırdığı varsayılmaktadır

1.5. Sınırlılıklar

Bu çalışma, Konya'nın Meram ilçesindeki rastgele seçilmiş sekiz okulda ortaokula giden öğrenci ve ebeveynlerle sınırlandırılacaktır.

1.6. Tanımlar

Eğitim: Eğitimin amacı, bireylerin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerleri benimseyen, insan haklarına saygılı, dengeli ve sağlıklı gelişmiş, bilimsel düşünme yeteneğine sahip, topluma katkıda bulunan ve çağdaş uygarlıkla uyumlu kişiler olarak yetişmelerini sağlamaktır(Millî Eğitim Bakanlığı, 1973, s. 5101).

Görsel Sanatlar: Görsel Sanatlar eğitimi, bireylerin kendilerini ifade etmeleri ve estetik duyarlılık geliştirmeleri açısından kişisel gelişimlerine olumlu katkılar sağladığı ve toplumlar için faydalar sunduğu için her yaş grubundaki insanlar için gereklidir(Milli Eğitim Bakanlığı, 2018, s. 8)

Sanat: Duygu ve düşünceleri, göze ve kalbe hitap edecek şekilde söz, yazı, resim, heykel gibi sanat dalları aracılığıyla ifade edebilme yeteneği büyük bir yaratıcılık gerektirir. Bu tür ifadeler, hem estetik hem de duygusal bir etki yaratarak, bireyin iç dünyasını ve düşüncelerini sanatsal yollarla anlatmasını sağlar(Türk Dil Kurumu, 2023).

BÖLÜM 2

2. KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Eğitim

Geçmişten günümüze eğitimin birçok tanımı yapılmış, eğitim her birey ve topluluk içinde benzer şekilde anlamlandırılmıştır. Eğitim insanın erdem sahibi, olgun bir varlık haline gelme, getirilme sürecidir(Şişman, 2019, s. 3). İnsanoğlu yaratıldığı ilk andan itibaren öğrenmeye, eğitim görmeye başlamıştır. Eğitimin tarihsel sürecine bakacak olursak antik çağın önemli bir yer teşkil ettiğini söyleyebiliriz, yazının ilk Sümerliler tarafından icadı ile eğitim gelişmiş ve sürekli, sistematik hale gelmiştir(Köçer & Koçoğlu, 2020, s. 44). Bu nedenle, bireylerin ve toplumsal yapının esas ihtiyaçlarından biri eğitimidir. Eğitim toplumu her alanda geliştirir, bireye başlıca kazandırılacak becerilerinin yanında, bilgi, kültür ve toplumsal değerlerin aktarılmasını da sağlar. Bu yüzden eğitimin toplum hayatındaki yeri önemlidir.

Eğitim kavramı yalnızca kurum veya kuruluş içerisinde olmak zorunda değildir. Eğitim her an her yerde verilebilir. Türk toplumunun geçmişine bakıldığında aslında göçebe veya yerleşik hayat fark etmeksizin toplumlarının içerisindeki bireyleri farklı konularda (binicilik, okçuluk vb.) eğitmiş ve geliştirmiştir. Türk milletinin tarihinde yazının kullanımı ilk Gök Türk- Kök Türk kullanmış olup ilk defa sistemli bir alfabe oluşturmuştur(Köçer & Koçoğlu, 2020, s. 111). Türkler İslami kabul ettikten sonra İslam anlayışı ile yoğurulmuştur. Bilime, eğitime teşvik daha da artmış olup medreseler kurmuştur. Benzer şekilde Selçuklu devletinde medreseler ve eğitim kurumları kurulmaya devam edip bu yerlerde dini, felsefi, edebi, matematik ve bilimsel dersler verilmeye başlamıştır(Akyüz, 1994, ss. 20-42).

Eğitim Osmanlıda genel olarak modern bir anlayışa sahip olmaya başlamış, yeni eğitim kurumları daha bir çok demokratik hak ve kurallar ile yapısal bir değişime gidilmiştir ve bu modernleşme Cumhuriyet döneminde Mustafa Kemal Atatürk sayesinde yeni bir boyut kazanmıştır(Köçer & Koçoğlu, 2020, s. 205,315).

Eğitim bireylerin gelişmesine ve içerisinde buldukları topluluğu geliştirmeye yardımcı olur. Kişi gerek çevreden gerekse kurum ve kuruluşlardan eğitim gördükçe toplum için daha faydalı hale gelir. Örneklendirecek olursak bireyin aile içinde gördüğü ahlaki eğitim ile bireyin topluluk içerisindeki (sınıf, arkadaş ortamı, hastane, vb.) davranışları şekillenir.

Atatürk'ün eğitim alanındaki inkılabında Tevhid-i Tedrisat Kanununda eğitimin çocuğun başta kendisini ardından ailesini ve çevresini sevebilen ve yetebilen. Türk milletinin insani, maddi-manevi, kültürel ve ahlaki değerlerini koruyan, benimseyen ve her daim yüceltmeye çalışan vatansever, laik ve demokratik bir yurttaş yetiştirmektir(Akandere vd., 2007, s. 273).

Eğitimi kurum olarak ele alırsak, eğitim ile ilgilenen “Türk Milli Eğitim Bakanlığıdır. Kurumun temel ilkeleri olan “*Genellik ve Eşitlik, Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları, Yönelme, Eğitim Hakkı, Fırsat ve İmkân Eşitliği, Süreklilik, Atatürk İnkılap ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği, Demokrasi eğitimi, Laiklik, Bilimsellik, Planlılık, Karma eğitim, – Eğitim kampüsleri ve okul ile ailenin işbirliği, Her yerde eğitim.*” (Milli Eğitim Bakanlığı, 1973, s. 5102) Maddeleri doğrultusunda geçmişten günümüze eğitim programını toplum için en işe yarar ve işlevsel hale getirmek için çalışmış olup günümüzde de gelişen, hızla büyüyen bu yeni çağa uygun olması için eğitim müfredatında düzenlemeler, yenilikler yapılmaya devam edilmektedir.

Milli Eğitim Kurumuna temel ilkelere sürdürülebilirlik ilkesine bakıldığında eğitim yalnızca örgün eğitim ile sınırlı kalmayıp hayat boyu sürdürülebilir olması gerektiğini belirtmektedir.

Eğitim herkese açık, sınırsız bir bilgi ağıdır. Bu bilgi ağı içerisinde eğitim yalnızca okul, kurs vb. yerlerle sınırlı değildir. Eğitim evde ve çevrede, her fırsatta her yerdedir (Milli Eğitim Bakanlığı, 1973, s. 5104) Eğitimin temelde ailede başladığını söyleyebiliriz. Kişinin örgün eğitim öncesinde ve sürecinde birey aileden gördüklerini benimseyerek öğrenmekte ve uygulamaktadır.

2.1.1.Aile içi eğitim

Aile içi eğitimin önemi, bireyin kişisel ve sosyal gelişiminde belirleyici bir rol oynar. Çocuklar, ilk ve en etkili eğitimlerini aile ortamında alırlar. Aile, değerler, ahlak kuralları, sosyal beceriler ve yaşam boyu sürecek alışkanlıkların temellerini atar. Sevgi, saygı ve güven gibi temel duygular aile içinde öğrenilir ve pekiştirilir. Bu nedenle, sağlıklı ve destekleyici bir aile ortamı, bireyin kendine güvenen, sorumluluk sahibi ve topluma katkıda bulunan bir birey olmasına katkı sağlar.

Çocuğun zeka, psikolojik ve duyuşsal gelişiminin temellerinin atıldığı birincil yerdir aile(Kılıçarslan, 2010, s. 11). Çocuğun doğduğu andan itibaren maruz kaldığı her ses, hareket,

davranış, kendisine olan yaklaşım vb. tutum ve davranışlar onun kendi kişilik ve karakterini oluşturacak, beceri ve yetenek kabiliyetini geliştirecektir. Aile içerisinde anne ve babanın aşılacağı inanç, temel değer ve davranışlar çocuğun yaşamı boyunca taşıyacağı karakterini oluşturur.

Çocuğun 36-72 ay arasındaki gelişimleri yaratıcılık, hayal gücü vb. ortaya çıkarabileceği, potansiyelini görebileceği en önemli dönemdir(Bayraktar, 2019, s. 10; Karabay, 2019, s. 36). Aile içerisinde çocuk ile iletişime geçmek, hem fiziksel anlamda hem de mecazi anlamda birbirlerine yakınlaştırır, kullanılan her sözlü ifade, görsel şema vb. çocuğun gelişimine katkı sağlayacaktır(Hosea, 2006, s. 9). Çocuklar sanat yoluyla pek çok görselin farkına varır, çevrelerini şekillendiren ve ifade eden form, renk, şekil, mağazalarda ve reklamlarda nesnelere düzenlenmesi gibi(Nikoltsos, 2000, s. 10).

Bu gelişme geniş ailelerde daha fazla ve yoğun görülmektedir. Çünkü çocuk sadece anne ve baba ile iletişime geçmekle kalmıyor aynı zamanda buldukları evde onlar ile birlikte ikamet eden diğer aile üyeleri ile de iletişim içerisinde olup daha hızlı gelişim gösteriyor.

2.1.2.Örgün eğitim

Örgün eğitimde amaç bireye belirli bir plan ve süre zarfında yapılan programlı eğitimidir. Örgün eğitimde önceden düzenlenmiş ders programı, araç- gereç ve ortama dayanarak okullarda plan ve program dahilinde yürütülür (Güneş, 2022). Öğrenciler, haftanın belirli günlerinde ve saatlerinde eğitim kurumlarında derslere katılarak, öğretmenlerden direkt olarak eğitim alırlar. Bu şekilde, örgün eğitim kuralları ve düzeni içerisinde yürütülür.

Aynı seviye ve yaş grubundaki bireylerin, öğrenim çatısı altında düzenli olarak aldıkları eğitimidir(Sarpkaya vd., 2016, s. 34). Eğitimin belirli bir alanda yapılması düzen ve disiplini kolaylaştırır. Kişiye erken yaşta sorumluluk verir; öğrenci olma ve kendisine düşen görevleri zamanında, doğru şekilde yerine getirme sorumluluğu kazandırır.

Örgün eğitim bireylere belli başlı duygu ve becerileri kazandırmayı hedefler. Bunlar okul müfredatı çerçevesinde dersler aracılığıyla dil bilgisi, matematik, sosyal bilgiler vb. alanlarda bilgi sahibi olmaları ve çeşitli beceriler geliştirmesini amaçlar. Ayrıca sosyal ve kültürel değerleri aktararak bireylerin toplum değerlerine uygun davranmaya yönlendirir. Bu süreçte toplumsal normlar, ahlaki değerler ve kültürel miras gibi unsurlar öğrencilere aktarılır.

Örgün eğitim problem çözme, eleştirel düşünme, kişisel ve sosyal gelişimi destekleme, mesleki yönelim ve vatandaşlık bilinci oluşturmak gibi becerileri öğrencilere kazandırmayı hedefler.

Örgün eğitim 28261 sayılı resmi gazetede yayınlanan 6287 kanunu ile dört artı dört eğitim sistemine geçilmiştir. Bu eğitim sistemine dayanarak örgün eğitimin okul öncesi eğitim, ilköğretim (İlkokul ve Ortaokul), lise ve yükseköğretimden oluştuğunu söyleyebiliriz(Resmi Gazete, 2012).

2.1.2.1. Okul öncesi eğitim

Okul öncesi eğitim. Çocuğun aile kurumunun ardından yaşlıları ile düzenli olarak bir çatı altında bir araya geldikleri ilk yerdir. Milli Eğitim Bakanlığı okul öncesi eğitim ve ilköğretim kurumları yönetmeliği madde 4 te okul öncesi eğitimin 36-68 aylık çocuklara yönelik olduğu tanımlanmıştır (Milli Eğitim Bakanlığı, 2014). Çocuk burada anne ve baba dışında yeni bir insanın (eğitimci) kendisi ile olan etkileşimini görerek, iletişime geçerek kendisinin geliştirmeye başlar.

Okul öncesi eğitim çocukların zihin, duygu ve beden gelişimini kazandırmak. İyi alışkanlıklar aşılacak, çocukları ilkokula hazırlamak gibi amaç içerisindedir(T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, 2013 , s. 10). Okul öncesi eğitim içerisinde çocuğun bilişsel gelişiminin algılama, düşünme, problem çözebilmek gibi becerilerinin geliştirmeyi hedefler. Çocuklar okul öncesi bu dönemde yaşlıları ile gruplar halinde oynamayı, paylaşmayı, iletişime geçmeyi öğrenerek sosyal beceri kazanırlar, aynı zamanda dil becerileri gelişir.

Okul öncesi eğitim alan çocukların eğitim almayan çocuklara göre psiko- motor, zihin ve sosyal açıdan daha gelişmiş oldukları, eğitim- öğretim hayatında daha etkin ve başarılı oldukları saptanmıştır (Sarpkaya vd., 2016, s. 35).

2.1.2.2. İlköğretim ve Ortaöğretim

İlköğretim ve ortaöğretimi kapsayan ilkokul eğitiminde ilköğretim çocuğun ilk okuma ve yazma eğitimini resmi ve düzenli bir çatı altında alacağı yerdir. İlkokul programı çift öğretim yapan normal ve birleştirilmiş sınıflarda genç kuşakları daha iyi yetiştirilmesindeki başlıca unsurdur(T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, 1995, s.33). Çocuk aile içerisinde aldığı eğitimin yanı sıra artık düzenli olarak Milli Eğitim Bakanlığının belirlediği müfredata uygun haftanın belirli gün ve saatlerinde alanını okumuş öğretmen olarak kurum içerisinde çalışan bireylerden öğrenim gördükleri yerdir.

İlköğretimin bitirmiş bir bireyin Milli Eğitim Programına göre kişisel bakımı açısından sağlığını koruyan gerekli temizlik ve sağlık alışkanlıklarını kazanmış, kazalara karşı tedbirli olmayı bilen, çevresindeki canlı cansız varlıkları bilen seven ve koruyan, okuma yazma ve hesaplama gibi temel bilgileri kazanmış, iyi düşünüp doğru hüküm vermeyi bilen vd. alışkanlıkların kazanılmış olması gerekir. İnsanlık ilişkileri açısından kendisine düşen sorumlulukları bilen, aile ve toplum içerisinde doğru ve olumlu bağlar kurabilen bir yurttaş olmak. Ekonomik hayatı, insan gücünü ve tabiatın kaynaklarının çevresini ve yurdunun kalkınmasındaki önemi kavrayan, geçimini sağlamanın bilincinde olmayı, olabildiğince kusursuz ve doğru iş yapması gerektiğini benimsemiş olmalıdır. Toplum hayatından: şerefli bir tarihe sahip milletin evladı olmanın gururunu yaşayan, demokrasi ilkelerini kavrayan, toplumun ilerlemesinde bilim ve tekniğin önemini bilen bireyler olmaları hedeflenmiştir(T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, 1995, s. 13-19).

2.1.2.3. Lise

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı(1962) lise programına göre lise milli bir eğitim kurumudur ve öğrencilerin bu kurum içerisinde milli varlığın bir uzvu oldukları milli ülkeleri doğru şekilde gerçekleştirecek birer Türk vatandaşları olarak yetiştirilmeleri gerektiği fikri hatırdan çıkarılmamalıdır. Okulda canlılık, topluluk vardır. Çocuklar milli bir topluluk içerisinde yapıcı ve barışçıl şekilde yaşamaları gerektiğinden okul topluluğu içerisinde yapmaları gereken belli başlı görev ve sorumluluklar ile öğrenip gerçek bir topluluk hayatı için eğitim ile hazırlanmış oluyorlar.

Lise öğrenciye geniş ölçüde sorumluluk alma etkinlik, iş yapma olanakları sağlar. Öğrenci okul içerisinde çevresi için yararlı işler yapmayı, yaptığı iş ile milletine, toplumuna yararlı ve faydalı bir birey olduğu için mutlu olmayı öğretmektedir. Kendi yaşatları ile işbirliği içerisinde olup grup ödevlerinde bir bütün olarak çalışma bilincini oluştur. Bireysel ödevlerinde ise yardıma ihtiyacı olduğunda isteyebileceğinin bilincinde olması okul içerisinde öğretilmesi hedeflenmiştir.

Lise programının okul içerisinde bireye pratik bilgiler ve önemli beceriler kazandırmayı hedeflemiş bir kurum olduğu söylenilebilir. Her sınıf için hazırlanmış olan müfredat programlarına uygun olarak bireye kazandırılması amaçlanmış olan tutum ve davranışlara göre dersler programlanır. Dersin içerisindeki konulardan alacağı, öğreneceği kazanımlar ile birey şekillenir. Lise eğitiminin amaçları hayat boyu öğrenimin bireylere benimsetilmesi, çalışma ve dayanışma alışkanlığının benimsetilmesi, bireyin yükseköğretime,

mesleğe ve hayata hazırlanması, yaratıcı ve eleştirel düşünme becerisi kazanması ve benzer maddelerden oluşmaktadır(T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, 2023) Okuldan mezun olan bir bireyin bu tutum ve davranışları kazanmış olması hedeflenmiştir.

2.1.2.4.Yüksek okul

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası Yüksek öğretim kurumları ve üst kuruluşları için çağdaş bir eğitim- öğretime dayanan ve bu eğitim- öğretime uygun düzen içerisinde ülkesi için faydalı birey yetiştirmektir(Yüksek Öğretim Kurulu, 1982). Yükseköğretim bireyin alanında ilerlemesini ve uzmanlaşmasını sağlar. Ortaöğretimi bitirmiş bir birey kendi seçtiği meslek doğrultusunda kendisine uygun bölümü seçip alanında ilerleyerek içerisinde bulunduğu topluma faydalı hale gelir.

Yükseköğretim içerisinde belirli eğitim kurumları vardır; fakülte, enstitü, yüksek lisans vb. eğitimleri kapsayan üniversite ve bu üniversite içerisinde bölümlerine göre değişen ön lisans ve lisans alanları vardır (Yükseköğretim Kanunu,). yükseköğretim kurumu içerisinde eğitim Milli Eğitim içerisindeki düzenden farklıdır. Bölümler branşlarına göre 2,4,5 yıllık eğitimlere ayrılmaktadır. Milli Eğitimin topluma kazandırmaya çalıştığı bireylerin olduğu gibi yükseköğretim kurumunun da belli amaçları vardır ve bu amaçlara yönelik eğitim- öğretim planlaması yapar. Yükseköğretim öğrencilerini Atatürk İnkılapları ve ilkeleri doğrultusunda milliyetçiliğine bağlı, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini taşıyan Türk olmanın gururunu ve mutluluğunu duyan devletine karşı sorumluluklarının bilincinde olan bireyler yetiştirmeyi hedeflemiştir(Yüksek Öğretim Kurulu, 1981, s.5350)

2.1.3.Yaygın eğitim

Eğitimin her zaman her yaşta bireye hitap ettiği bir gerçektir. Uzmanlar veya yetkili kişilerden ziyade kişinin kendi benliğini ölçmesi ve bu doğrultuda göstereceği eğilim üzerinedir (Knapper, 2006, s. 2) . Bireyin aldığı eğitim fark etmeksizin kendisini daha fazla geliştirmeye toplumu oluşturan bireyden bütüne anlayışından ötürü toplumda gelişemeyecektir. İnsan bulunduğu topluma millete karşı görev ve sorumluluklarını bilmeli ve yerine getirmelidir.

Kişinin gelişimi yalnızca kendisini değil bulunduğu toplumu da etkiler. Birey özgün eğitimde istediği kadar eğitim almış olsun fakat bilim ve teknolojinin hızla geliştiği 21.yy dünyasında yaşamayı unutmamalı , kendisini geliştirmeye devam etmelidir. Yenilenen ve gelişen çağa ayak uydurmalıdır. Örneklendirecek olursak geçtiğimiz yıllarda büyük bir salgın olan Covid-19 nedeniyle insanlar evlerinden çalışmak durumunda kaldı. Bu süreçte eğitim ve

öğretime katkı sağlayan değerli öğretmenlerimizden maalesef ilk defa ve hızlıca çevrim içi eğitime geçilmeleri istenmiştir. Daha önce hiç bilgisayardan çevrim içi derse katılmamış, yönetmemiş olan bazı öğretmenlerimiz için bu durum çeşitli problemlere yol açmıştır(Yılmaz & Toker, 2022, s. 6). Önceden belirlenmemiş , aniden ortaya çıkan belli başlı durumlarda sorun yaşamamak için zamanın getirdiği yeniliklere hızlıca adapte olmak için eğitime yaygın devam edilmesi gerektiği söylenilebilir. Bu durum örgün eğitim seviyesi fark etmeksizin herkes için geçerlidir. Okuma yazma bilmeyen bir ebeveynin ilkokula veya ortaokula giden çocuğuna yardımcı olabilmesi ve eğitimin temelde ailede başladığı için onu desteklemesi gerektiğinin bilincinde olup eğitimini yaygın şekilde tamamlamalıdır.

Lakin yaygın eğitimi bireye zorla dayatamayız. Türkiye de M.E.B. in kurduğu “Hayat Boyu Öğrenme müdürlüğü” ile yaygın eğitime verdiği önemi göstermektedir (Güleç vd., 2012, s. 35).Hayat boyu öğrenme kapsamında yaşam boyu eğitimin bireyin eğitim ve gelir düzeyi ne olursa olsun her zaman herkese yararlanma imkanı sunması ve herkesin nitelikli, kaliteli yaşama ulaşması için önemlidir(Miser, 2022, s. 59). Toplum içerisinde yerini bulmak, topluma faydalı olmak ve toplumdan kendini soyutlamamak için kişinin eğitimi hayatına katması gerekmekte olup kendisine düşen görev ve sorumluluklara uygun olarak kendisini geliştirmeye devam etmelidir.

2.2. Sanat ve Sanat Eğitimi

Sanat varoluşumuzdan bugüne kadar gelmiş, hayatımızın içinde yer edinmiş ve tarihin her sahnesinde farklı bir biçim, form ve akım ile kendisini göstermiştir(Ayaydın vd., 2011, s. 88; Selalmaz, 2019, s. 8). İnsanoğlu da yüzyıllardır sanatın içerisinde bulunan tüm dallarla kendi duygu ve düşüncelerini ifade etmek, tarihte iz bırakmak, tepki göstermek ve belki de daha farklı nedenler için sanatı bir araç olarak kullanmıştır.

Sanat işitsel (fonetik), ritmik (dramatik) ve görsel (plastik) olarak 3 e ayrılır. Bu ayrımın net ve keskin olduğunu söylemek doğru olmaz çünkü sanatın tüm dalları birbiri ile iç içedir (Artut, 2002, s. 21) İşitsel sanat müzik ve edebiyattan, ritmik sanat diğer adı ile dramatik sanat içerisinde tiyatro, bale, sinema, opera vb. sanat dallarını barındırırken görsel sanatlar (plastik sanat) resim, heykel ve mimariden oluşmaktadır.

İnsan kendisine ve ruhuna iyi gelen sanat dallarından yararlanarak kendi benliğini anlamak, duygu ve düşüncelerini aktarmak, isteyebilir. Daha doğru benliğini tamamlayan daha anlamlı bir dünyanın parçası olabilmek için çabalıyor olabilir(Fischer, 2012, s. 22). Sanat

tekilden bütüne her bir parçada ayrı anlamlanmaktadır. Başta birey için ardından toplum ve dünya için sanatın anlamı ve yansıtım biçimi değişmektedir. Herkesin bu sanatsal dünyanın içine çekildiğini ve farkında olmadan bundan memnun kaldığını, hoşnut olduğunu söyleyebilir(Ayaydın vd., 2011, s. 1).

Sanatın herkesi nasıl içine aldığına basitçe anlatmak gerekirse bu durum için sırasıyla sanatı üreten, sanat ürünü, sanatı tüketen ve son olarak çevre, dış dünya olarak ele alınabilir(San, 1985, s. 25). Örneklendirmek gerekirse, insanların belli bir kısmı sanatı performans olarak sergileyen kalan diğerleri ise sergilenen performans seyreden kişilerdir. Bir tiyatrodaki oyunu sergileyen oyuncular olduğu kadar oyunu izlemeye gelen insanlar veya resim sergisinde eserini tamamlayıp sergileyen ressamın sanat eserini yaparken sanattan beslendiği gibi eseri incelemeye gelen, sergiyi ziyarete gelen insanlarda esere bakarak sanattan beslenebilir.

Sanatı yaşamak ve yaşatmak çok önemlidir. Sanatın var olması anlaşılmanızı anlaşılır hale getirmek içindir. Sanat, insanlar arasında iletişimi sağlayan, duylara yönelik hazları veren, kendi benliğini tanımasını sağlayan, yaşamının dengesini sağlayan ve daha birçok nedenlerden dolayı vardır(Artut, 2002, s. 20)

Sanatın bir ihtiyaç olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Sanat eğitim ile harmanlanıp ders olarak verilmeye başlandığında her yaş grubuna ulaşılabilir ve hitap edilebilir olmaya başlamıştı. Sanat her yaş grubuna ve her topluluğa hitap eder. Zira sanat, örgün ve yaygın eğitim içerisinde hayatımıza girmiş olsa dahi gerekli değeri görememiştir çünkü eğitimin içerisinde hep ikinci planda yer almış ve önemsizleşmiştir(Pınarbaş, 2010, s. 3). Bu durumun temel kaynağı topluma vb. birçok duruma göre değişiklik gösterse de sanatın yeteri kadar değer görmediği gerçeğini değiştirmez.

Sanat eğitimi doğru zamanda verilmezse birey bazı davranışları kazanamayabilir. Bireyin karşı görüşlere saygı göstermesi, farklı kültürlere değer vermesi, sanat eserini koruması, evrensel değerleri paylaşma vb. davranışları sanat eğitimi ile kazanması beklenir(Mercin & Alakuş, 2007, s. 4).

Sanata bir bütün olarak baktığımızda günlük yaşantımızda sadece bireye hitap etmekle kalmayıp toplumun kültürünü yansıtan heykel ve resimler ile de toplumun bağı güçlendirmektedir. Sanat eğitiminin hem topluma hem de bireye sağladığı fayda çoktur. Yerli

ve geleneksel sanat uygulamaları kültürel kimliği keşfetmeye kişinin kökleriyle olan bağı arttırmayı uygun kılar(Arslanbek vd., 2022, s. 77)

Bireyin örgün eğitim içerisinde aldığı sanat eğitimi kültür birikimini de arttırmaktadır(Haanstra, 2000, s. 28). Zira dünyanın genelinde birey çocukluktan yetişkinliğe geçtiğinde artan kaygı ve stres ile doğru orantıda sanat ile bağı kesmektedir. Halbuki yaşam yalnızca iş üzerine kurulmamıştır. Kişinin hayatını daha kaliteli hale getirmesi için sanatın kişiye sağladığı faydalardan yararlanması gerekmektedir(Şirin, 2008, s.2). Sanat bireyi tüm yönüyle ele alan, yaşamını güzelleştiren, estetik duyarlılığı arttıran bir terapi olarak ele alınabilir(Akkurt ve Boratav, 2018, s. 55; Uysal ve Aksoy, 2017, s. 71).

2.2.1. Görsel Sanatlar ve Görsel Sanatlar Eğitimi

Resim-iş dersi olarak örgün eğitim sistemimizde yer almış ve 2006 tarihinde Görsel sanatlar dersi olarak dersin adı değişmiştir. Her ne kadar ad değişikliği yapılmış olsa da temelde öğretilmek, bireye kazandırılmak istenen davranışlar değişmemiştir.

Görsel sanatlar dediğimizde görünen bir ürünün olması aklımıza geliyor(Ateş, 2007, s. ii; Tuzlak, 2004, s. 15). Sanat da işin içinde olunca görünen ürüne bakıldığında estetik bir haz duymak ve ona manevi bir değer biçmek gerekiyor diye düşünebiliriz.

Görsel sanatlar hitap ettiği yaş grubuna göre farklı biçimlenip anlamlandırılır. Bu kişinin görsel sanatlar eğitiminin daha sağlıklı ilerlemesine yardımcı olur. Görsel sanatlar bireylerin daha çocukluklarından başlayarak sağlıklı bir şekilde akıl yürütmeyi , hayal kurmayı, beceriyi doğru şekilde kullanmayı öğretir(Özsoy, 2003, s. 49). Bireylerin toplum içerisinde birbirlerine karşı daha saygılı, çevreye daha duyarlı, bilinçli olmalarına da olanak sağlayacaktır(Çakmak, & Türkcan, 2019, s. 769).

Aslında görsel sanatlar göze hitap eden ürünlerin ortaya çıkmasıdır. Görsel sanatlar resim, heykel, seramik, fotoğrafçılık vb. şekilde sanat dallarını kapsamaktadır. Göz ile görüp vücudumuzun uzuvları ile şekillendirdiğimiz bu eserler insanlık tarihi boyunca hayatın içerisinde bir yerlerde her zaman var olmuş. Kimi zaman bir atölyede, sokakta, çevrede veya kimi zaman bir evin duvarında ve çok eskilere gidersek de bir mağaranın duvarlarında karşımıza çıkmıştır. İnsanoğlu kendisini her zaman her yerde ifade etme ihtiyacı hissetmiş, doğanın güzelliğini yansıtmak istemiş ve belki de tarihe iz bırakmayı amaçlamıştır.

Bunlara bakarak görsel sanatların insanın hayatında yer edinmiş bir kalıp olduğunu ve bu kalıbın kişiden kişiye, zamandan zamana değişip farklı formlarda işlenmeye devam ettiğini görebiliriz. Sözel sanatlar veya performans sanatları gibi olmayıp kalıcı özelliği daha fazladır. Bir şarkı anlık dinlenip bitebilir, şarkıyı dinleyen insanlar hislerini şarkı çaldığı sürece hissedecek ardından tekrar dinlemediği sürece zamanla unutacaktır. Bir performans sanatçısı sanatını bir mekânda icra edip oradan ayrılabilir fakat aynı durum görsel, resim sanatı için geçerli değildir çünkü görsel sanatların alanı, yapısı, malzemesi tamamen değişkenlik gösterir ve görsel hafızada yer edilip hatırlanabilir. Bir tuval bir heykel veya bir fotoğrafı nereye koyarsanız hep orada duracaktır veya nereye götürmek isterseniz yanınızda taşıyabileceksiniz. İnsan ruhunun sanat ihtiyacını ara vermeksizin karşılayacaktır ve esere baktığında aldığı hissi taze tutacaktır.

Günümüzde hemen hemen tüm ülkelerdeki tüm okullarda görsel, işitsel veya sözel sanatlardan bahsetmek mümkün. Çünkü yıllardır yapılan araştırmalarda sanatın insana hangi yaşta olursa olsun güzel duygular yaşatarak, sanat ile harmanlandığında kendi kimliğini ortaya koyan, hayata daha pozitif daha verimli ve daha üretken bir kişilik kazandırdığı kanıtlanmıştır(Ak Güven, 2020, s. 604).

Tabi ki insanlığın geleceği daima çocuklar olmuştur. Yeni nesli inşa etmek için temelini ne kadar sağlam zeminlere oturtulduğu hayati önem taşır. Gelecekte çocuklarımızın daha başarılı daha hümanist ve çevre dostu olduğunu görmek adına okul öncesinde başlayıp örgün eğitim süresince ve sonrasında dahi görsel sanat eğitimi bir süreç olarak karşımıza çıkıyor. Özellikle ilkokullarda verilen görsel sanatlar eğitimi çocukların kişiliklerinin oturmasında ve kendi iç dünyalarını keşfetmek konusunda çok önemlidir. Ebeveynlerin çocuğunun bu keşif sürecinde destek oldukları eseri oluşturma süreci ve sonrasında duygusal bağ oluştuğu görülmüştür(Shamri-Zeevi vd., 2019, s. 8). İlk okulda görsel sanatlar eğitimi alan bir öğrenci daha önce farkında olmadığı resim yeteneğiyle tanışıp bu yeteneğiyle kendini çok daha farklı bir dünyanın kapılarından geçerken bulabilir. Hayal dünyasını somutlaştırarak karşısında görür, bu zihinsel farkındalık ve genleşme onun diğer derslerinde, aile hayatında, sosyal yaşantısında, arkadaşlık ilişkilerinde faydasını göreceği bir gelişme olacaktır.

Görsel sanatlar dersinin bu denli önemli bir potansiyele sahip olduğunu bilmek ve bir yandan da bu derse gereken önemin verilmemesi garip bir çelişkidir. Çevremizde sık sık duyduğumuz ve şahit olduğumuz resim dersiyle alakalı klişe tutumlar bu dersin önemi hakkında insanların yeteri kadar bilgiye sahip olmadığını gösteriyor. Oysa uzman kişiler her geçen gün

gelişen dünyada sunulan farklı görüşler, çözümler ile olan ilişkisi sebebiyle dersin önemi artıyor ve hibrid bir yapıya ulaşmakta olduğunu söylüyor(Deniz ve Çağlayan, 2022, s. 164).

Görsel sanatlar dersinde amaç ortaya bir ürün çıkarmak ve bu ürünü oluştururken kendi duygu ve düşüncelerini eserine yansıtması amaçlanır. Ürünü üreten öğrenci üretmek için düşünür, görsel sanatlar aynı zamanda “görsel düşünme” olarak da ele alınabilir çünkü çocuk onu üretebilmenin verdiği hazzı yaşar(Geç & Sipahioğlu, 1990, s. 155). Üretmenin iyi bir şey olduğunu, zevkli olduğunu ve kendini değerli hissettirdiğinin farkına varır. Kendisini ifade edebilmenin mutluluğunu yaşar. Zamanla bunu alışkanlık hâline getirip hobi olarak da yapmaya başlayan çocuklar normal hayatlarında da üretken olma ve faydalı birer birey olma yolunda ilerleme sağlayacaklardır.

BÖLÜM 3

3.İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

3.1.Yurt içinde yapılan araştırmalar

Çiçekay'ın (2012)yaptığı “*Ortaöğretim 5. Sınıf Görsel Sanatlar Eğitimi Dersine Öğrenci Velilerinin Bakış Açıları*” araştırmasında Van ilinde 5 bölgeden rastgele seçilmiş 5. sınıf öğrencilerin velilerinden oluşmaktadır. Çalışmanın evren örnekleme alınmış, görsel sanatlar dersine karşı bakış açıları ile ilgili 499 velinin oluşturduğu anket araştırması yapılmıştır. Ankette toplam 30 ifade kullanılmıştır ve bu ifadelere verilecek cevaplar; katılıyorum, katılmıyorum ve kararsızım şıklarıyla sınırlandırılmış olup buna ek olarak velilerin demografik yapılarını ölçmek için 6 soruya da yer verilmiştir. Anket Ki-Kare yöntemi ve SPSS programı ile analiz edilmiş olup her ifade için verilen cevapların frekansları ve yüzdeleri hesaplanmıştır. Bu hesaplamalar bir bütün olarak ele alınıp tablo haline getirilmiş ve değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonucunda ailelerin çocuklarıyla ilişki kurup iletişim içinde olmalarının çocuklarının derslerine olumlu katkı sağlayacağı, başarısını arttırdığını ortaya koymuştur. Velilerin büyük bir çoğunluğu her ne kadar olumlu tutum sergileyip destekleseler de ifadelere tek tek bakıldığında velilerin bu desteği yüzeysel, belki de sadece çocuğunun herhangi bir mahcubiyet göstermemesi için onaylamış olabilir. Ankette yer alan “resim dersi için haftada bir (1) saat yeterlidir” ifadesine verilen cevap değerlendirildiğinde, katılıyorum seçeneği 281 (%56.3), katılmıyorum seçeneği 150 (%30.1), kararsız seçeneği ise 68 (%13.6) işaretlenmiştir. Veli her ne kadar resim dersinin çocuğa sağlayacağı katkıların bilince olsa da derse haftada 1 saatten fazla zaman ayrılmasını istemediği görülmektedir. Bu ifadeye verilen cevapların nedenlerinin de sorulması akıllarda kalan soruyu gidermekte yardımcı olabilirdi. Eğer ki veli katılıyorum seçeneğini işaretliyorsa resim dersini size haftada 1 günü yeterli olacağını hissettiren durum nedir? İfadesi yarı yapılandırılmış olarak anket içerisine eklenebilirdi.

Çakmak(2017) ‘ın “*Öğrenci- Öğretmen- Veli Bağlamında Sanat Eğitimi*” adlı tezinde nitel araştırma modelinden olgubilim araştırma deseni kullanılmıştır. Çalışma Gaziantep ilinde bulunan ilkokuldaki 6 öğretmen, her öğretmenin sınıfından birer öğrenci ve bu öğrencilerin velileri olmak üzere toplamda 18 kişi ile görüşme yapılmıştır. Çalışma grubu ise sosyo-ekonomik düzeyi yüksek olan, görsel sanatlar dersine istekli olan 4.sınıf öğrenciler , velileri ve öğretmenlerinden oluşmaktadır. Görüşmeler sözlü iletişim yoluyla gerçekleştirilmiş olup aynı zamanda öğrencinin ders programı ve günlük plan bilgileri de toplanmıştır. Analiz edilen

verilerin sonucunda öğrenci, öğretmen ve velilerin görsel sanatlar dersini önemli bulduğu ancak dersin yetersiz kaldığı görülmüştür. Sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar dersi için kendilerini yetersiz gördükleri ve ders saatinin yetersizliği, diğer derslerin yoğunluğu gibi sorunlardan dolayı görsel sanatlar dersinin amaçlarına ulaşamamıştır. Çözüm olarak ders saatinin arttırılması ve görsel sanatlar dersini alanında uzman, branş öğretmenler tarafından verilmesi gerektiği önerisinde bulunulmuştur.

Selalmaz'ın (2019) “5. Sınıf Öğrencilerinin Görsel Sanatlar Dersine Karşı Tutumlarında Sosyo- Ekonomik Düzeylerinin Etkisi” tezinde İstanbul ili Kağıthane ilçesinde yapmış olduğu anket için 5. Sınıfta öğrenim gören 300 öğrenci katılım göstermiştir. Araştırma 8 sorudan oluşan kişisel bilgi formu ve 28 sorudan oluşan tek boyutlu Görsel Sanatlar Dersine Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Öğrencilerin tutumlarını etki eden faktörleri bulma üzerine yapılan bu tezin sonucunda; okul, ebeveyn, cinsiyet, gelir durumu, kişisel odasının olup olmaması vb. birçok faktörün çocuğun derse olan tutumunu etkilediği tespit edilmiştir. Tez araştırmasına bakıldığında il değişikliği hatta ilçe değişikliğinin bile sonuçları etkilediği, araştırmaya katılan kişinin yaşadığı bölgenin konum, toplumu vb. faktörler itibari ile değişiklik gösterdiği söylenebilir.

3.2.Yurt dışında yapılan araştırmalar

Hsiao ve Kuo(2013), “*Investigating Kindergarten Parents' Selection of After-School Art Education Settings in Taiwan*” Taiwan’da velilerin çocuklarının okul öncesi sanat eğitimi hakkındaki inançlarını ortaya koymak için bir araştırma yaparlar. Araştırmalarını literatür tarayarak ve velilere yönelik anket yaparak hazırlamışlardır. Anket ve literatür taramaları sonucunda ebeveynlerin eğitim düzeylerinin çocukların alacakları sanat eğitimine doğrudan etkisi olduğu bulgusuna varmışlardır. Bu araştırma özetle özel okul, lisans veya lisans üstü eğitim alan ebeveynlerin , bu seviyelerde eğitim görmemiş ebeveynlere kıyasla sanat eğitimini daha çok desteklediklerini ve bu konuda daha fazla bilinçli olduklarını ortaya koymuştur. Bu araştırmaya bakıldığında çıkan sonuçta Taiwan'da belli bir kesimdeki insanların sanat eğitimi hakkındaki düşünceleri kendi sosyo-kültürel durumlarıyla ilişkili olarak, eğitim seviyeleri bakımından farklılık gösterebileceğini görüyoruz.

Hsiao(2015) Taiwan'da yaptığı bir başka araştırmada ebeveynlerin çocuklarının okul öncesi sanat eğitimini desteklemelerinin ne tür koşullara bağlı olduğunu ortaya koymayı amaçlamıştır. Hsiao bu araştırmayı ebeveynlere anket soruları sorarak hazırlamıştır. Anket için Taiwan' da ki 15 büyük şehir ve ilçeden toplam 1010 anaokulu öğrencisi ebeveynine sorular

sorulmuştur. Araştırma sonucunda ebeveynlerin yüzde yetmiş ikisinden fazlası, okul öncesi sanat eğitiminin önemini kabul edip öğretmenlerin de bu konuda donanımlı olmalarını istemiştir. Ayrıca çocukların sanata yönlendirilmesi konusunda ebeveynin cinsiyeti, tahsil durumu, çocukların cinsiyeti, meslek ve çocukların devam ettiği sınıflar, ebeveynlerin sanat eğitimi hakkındaki görüşlerini etkileyen faktörler olduğu bulgusuna ulaşıldı. Bu araştırmaya bakıldığında araştırmanın yapıldığı ülke, il, ilçe içerisinde bile sonuçların değişiklik gösterebileceği söylenebilir. Bu durum yapılan araştırmayı geçersiz kılmaz. Araştırma yapıldığı bölgede gerekli geçerlilik ve güvenilirlik faktörleri alındığı takdirde doğru kabul edilir.

Lesinskiene vd. (2018) araştırmada okul öncesi çocukların görsel sanatlar dersi hakkındaki tutumları ve ebeveynlerinin aldıkları görsel sanatlar eğitimi ile beraber incelemeyi amaçlamıştır. Bu araştırmayı Litvanya'daki 6 devlet anaokulunda 22 maddelik bir anketi 361 veliye sorarak tamamlamıştır. Ankete verilen cevaplar ışığında ebeveynlerin yüzde 95,9'u okul öncesi dönemde resim yapmanın çocuk üzerinde çok faydalı etkiler bıraktığı konusunda hem fikir olduklarını görüyoruz. Eskiden resim eğitimi almış veya hâlâ almakta olan ebeveynlerin çocuklarının çizim yapma oranı, eskiden resim eğitimi almamış ve halen almayan ebeveynlerin çocuklarının çizim oranına göre daha yüksek çıktığı araştırma sonucunda görülüyor. Ancak resim eğitimi almış olsun veya almamış olsun ankete katılan velilerin çok büyük bir kısmı çocuğun sanat eğitimi almasını destekler nitelikte ankete cevaplar vermişlerdir.

BÖLÜM 4

4. YÖNTEM

Bu çalışmada kullanılan yöntem, nitel araştırma yöntemidir. Nitel araştırma, katılımcıların deneyimlerini, tutumlarını ve davranışlarını anlamaya odaklanır ve derinlemesine bir analiz sağlar. Araştırmanın amacı, ebeveynlerin sanat eğitimi düzeylerinin ve bu eğitim düzeylerinin çocukların görsel sanatlar dersi üzerindeki etkilerinin daha derinlemesine anlaşılmasını sağlamaktır.

4.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada nitel veri toplama tekniği olan görüşme modeli kullanılmıştır. Görüşme tekniğinin yapılandırılmış, yarı- yapılandırılmış ve yapılandırılmamış olmak üzere 3 türü bulunmaktadır(Akman Dömbekci & Erişen, 2022, s. 145; Baltacı, 2019, s. 374; Uslu & Demir, 2023, s. 292). Bu çalışmada yarı- yapılandırılmış görüşme yapılmıştır. Belirli bir çerçeve içinde esneklik sağlanarak hazırlanmış olan soruların katılımcılara sorularak gerçekleştirilmiş olan görüşmede deneyim ve tutumlarını araştırmacı ile dürüst ve doğru şekilde paylaşması sağlanır.

4.2. Araştırmanın Çalışma Grubu (Katılımcılar)

Bu araştırmanın katılımcıları Konya ilinde Meram ilçesinde ikamet eden ortaokula giden öğrenci ile onların ebeveynlerinden oluşmaktadır.

4.3. Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada ebeveynlerin sanat eğitim düzeylerinin çocuklarının görsel sanatlar dersi üzerinde etkisinin olup olmadığını tespit edebilmek için veri toplama aracı olarak hazırlanan sorular görüşme tekniği ile ebeveyn ve çocuklara sorulmuştur ve verdikleri cevaplar toplanmıştır.

4.4. Verilerin Toplanması

Bu çalışmada, veri toplama yöntemi olarak yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Görüşme, araştırmacı ile katılımcılar arasında yapılan etkileşimli bir süreçtir. Görüşme tekniği kişinin düşüncelerini, deneyimlerini, tecrübelerini, tutumlarını ve şikayetini açıkça ifade edebileceği etkili bir tekniktir(Sevecan ve Çilingiroğlu, 2007; aktaran Akman Dömbekci & Erişen, 2022, s. 143).

4.5. Veri Analizi

Bu araştırmada görüşmelerden elde edilen veriler dikkatlice incelenmiş olup anlamlandırılmıştır. Veri analiz sürecinde görüşmelerden elde edilmiş olan bulgular önce önemli kavram ve desenlerine göre tematik kodlandıktan sonra hazırlanan kodlar kendi içerisinde kategorize edilip anlamlandırılması sağlanmıştır. Kategorize edilen bu kodlar yorumlanıp sonuçlandırılmıştır.

BÖLÜM 5

5. BULGULAR

Bu araştırmada nitel araştıra yönteminden yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. elde edilen bulgular betimsel analize uygun analiz edilmiştir. 16 ebeveyn ve 16 çocuktan oluşmak üzere toplam 32 kişi ile yapılan yüz yüze görüşmelerde ebeveyn ve çocuklar sırasıyla ebeveyn 1, çocuk 1, ebeveyn 2, çocuk 2 vb. şeklinde kodlanarak ele alınmıştır. her bir sorunun bulgusu ayrı olarak ele alınmış olup kendi içerisinde kategorize edilerek tablo haline getirilmiştir. 16 ebeveyn ve 16 çocuk kendi içlerinde de yüzdelik hesaplanarak tablolara yüzdelik şekilde eklenmiştir.

5.1 Ebeveynlere Sorulan Sorular ve Bulguları

5.1.1. Hangi sanat eğitimi programlarına katıldınız veya hangi sanat derslerini aldınız? aldıysanız, bu eğitim programlarının veya derslerin içeriği ve süresi nedir? Sorusuna ait bulgular

Kategoriler	Ebeveynler	sayı	yüzdelik
1.Sanat Eğitimi Almayanlar	Ebeveyn 2, 5, 10, 11, 12, 13, 15: Hiçbir sanat eğitimi almamış. Ebeveyn 16: Özellikle bir eğitim almamış, sadece ilkokulda resim dersleri.	8	%50
2.Fotoğrafçılık Eğitimi	Ebeveyn 1: Fotoğrafçılık, 3 ay. Ebeveyn 12: Fotoğrafçılıkla ilgilenmek istemiş ancak eğitim almamış.	2	%12.5
3.Resim ve El Sanatları Eğitimi	Ebeveyn 3: Makrome eğitimi (1 yıl), ilkokul ve ortaokulda resim dersi (5-6 yıl). Ebeveyn 4: İlkokulda resim dersleri, belediyenin halk eğitim kursları (5-10 hafta). Ebeveyn 7: Okulda resim eğitimi, boyama kursu (1 dönem). Ebeveyn 8: Resim dersleri (40 dakika), çeşitli sanat içerikli dersler (temel sanat eğitimi, fotoğraf çekimi, desen çizimi, yağlıboya, suluboya, akrilik, karakalem vb.). Ebeveyn 14: Okuldaki resim dersleri (liseye kadar).	5	%31.25
4.Özel Sanat Dersleri	Ebeveyn 6: Ebru sanatı dersi (2 ay).	1	%6.25
5.Hobi Olarak Sanat	Ebeveyn 9: Hobi olarak tiyatro ile ilgilenmiş.	1	%6.25

Tablo 1: Ebeveynlere sorulan 1. Sorunun bulguları

Ebeveynlerin sanat eğitimi alma durumu oldukça çeşitlidir. Bulgular, ebeveynlerin yarısının (%50) hiçbir sanat eğitimi almadığını veya imkan bulamadığını göstermektedir. Sanat eğitimi almış olan ebeveynler arasında en yaygın kategori, resim ve el sanatları eğitimidir (%31.25). Bu grup, makrome, okul dönemi resim dersleri ve belediyenin halk eğitim kursları

gibi çeşitli kısa süreli eğitimleri içermektedir. Fotoğrafçılık eğitimi alanların oranı %12.5 iken, özel sanat dersleri (örneğin ebru sanatı) ve hobi olarak sanatla ilgilenenlerin oranı ise %6.25'dir.

Sanat eğitimi almayan ebeveynler, çeşitli nedenlerle sanatla ilgili formal bir eğitim alma fırsatı bulamamışlardır. Bu durum, ebeveynlerin sanat eğitimine erişimlerinin sınırlı olduğunu, ancak bazı ebeveynlerin çeşitli kurslar ve derslerle bu alanda kendilerini geliştirdiğini göstermektedir. Sanat eğitiminin bireylerin kendilerini ifade edebilme, estetik bilinç kazanma ve topluma katkı sağlama açısından önemli olduğu göz önüne alındığında, ebeveynlerin sanat eğitimi almasının ve bu konuda bilinçlenmesinin çocuklar üzerinde olumlu etkileri olabileceği söylenebilir.

Ebeveyn 1- “Fotoğrafçılık, 3 ay. Fotoğraf çekilecek yerlerin ışık özelliklerinin belirlenmesi, küçük ve orta format fotoğraf makinelerinin hazırlanması ve makine ayarlarının hatasız yapılması.”

Ebeveyn 2 – “Hiçbir eğitim programına ve sanat derslerine katılmadım.”

Ebeveyn 3- “Makrome eğitimi aldım. İçeriği : süs eşyaları yapmak , tasarlamak. 1 yıl boyunca eğitim aldım. Bir de ilkokul ve ortaokulda aldığım resim dersi vardı. Sanırım 5 veya 6 eğitim yılı olabilir.”

Ebeveyn 4- “İlkokulda resim derslerinde el becerisini geliştirecek etkinlikler yaptık. Günümüzde belediyenin halk eğitim kurslarına gittim. El becerisi ile alakalı çeşitli kurslara katıldım. Bu kurslar genelde 5-10 hafta arasında sürdü.”

Ebeveyn 5- “ Bir sanat eğitimi almadım ve ilgilenmedim bu yüzden program veya sanat dersleri almadım.”

Ebeveyn 6- “Ebru sanatı dersi aldım. İki ay kadar sürmüştü.”

Ebeveyn 7- “Okulda aldığım eğitimin yanı sıra kurslara gittim. Boyama kursuna bir dönem gittim eğitim aldım, ahşap ve kumaş üzerine boyamaydı.”

Ebeveyn 8- “Resim dersleri aldım. Genel olarak ders saatleri 40 dk oluşuyordu. Fakat konuya göre de sürenin uzayıp kısaldığı oluyordu. Temel sanat eğitimi, fotoğraf çekimi, desen çizimi, yağlıboya, suluboya, akrilik, karakalem vb. gibi birçok sanat içerikli ders aldım.”

Ebeveyn 9- “ Herhangi bir sanat eğitimi almadım. Hobi olarak tiyatro ile ilgilendim.”

Ebeveyn 10- “Hiçbir sanat eğitimi programına katılmadım. Babamın mesleği gereği köyde idik ilçeye çok uzak olunca imkan da olmadı bu yüzden katılamadım.”

Ebeveyn 11- “ Bizim zamanımızda okullarda imkan çok yoktu. Fırsatım olmadı , sanat alanında kendimi geliştirmeyi çok isterdim. Ustasından işi öğrenmek.”

Ebeveyn 12- “Almadım. Ama olursa fotoğrafçılık istiyordum.”

Ebeveyn 13- “Hayır, katılmadım. Bizim öğrencilik yıllarımızda sanatla ilgili etkinlikler yapılmamıştı.”

Ebeveyn 14- “Sadece okuduğum dönemlerde, okuldaki resim derslerini almıştım. Liseye kadar aldım. Sonrasında almadım.”

Ebeveyn 15- “Herhangi bir sanat eğitimi programına katılmadım veya sanat eğitimi almadım.”

Ebeveyn 16- “Özellikle bir eğitim almadım. Küçükken okuldaki resim derslerine katıldım. Onlarda cin ali çizirdim ev çizirdim, ilkokul boyunca aldım bu dersi.”

5.1.2.Sanatla ilgili kaynaklardan (kitaplar, dergiler, belgeseller vb.) yararlanma düzeyinizi anlamak adına, genellikle hangi tür kaynaklardan faydalandınız ve bunları nasıl kullandınız ? Sorusuna ait bulgular

Kategoriler	Ebeveynler	sayı	yüzdeler
1.İnternet Kullanımı	Ebeveyn 1: İnternet, görüntü kalitesi ile ilgili videolar. Ebeveyn 3: İnternette araştırma, televizyon programları. Ebeveyn 4: İnternet ve televizyon. Ebeveyn 6: İhtiyaç halinde internet. Ebeveyn 7: Okul ve kurs. Ebeveyn 10: Dergiler ve TV, eski TRT programları.	6	%37.5
2.Belgeseller	Ebeveyn 2: Belgeseller. Ebeveyn 14: Sanatla ilgili belgeseller.	2	%12.5
3.Kitaplar ve Dergiler	Ebeveyn 8: Kitaplar, ansiklopediler, dergiler, sergiler. Ebeveyn 9: Zaman zaman sanat dergileri. Ebeveyn 11: Sanatla ilgili kitaplar. Ebeveyn 12: Dergiler ve büyükler. Ebeveyn 15: Dergilere bakarak resim yapma.	5	%31.25
4.Kaynak Kullanamayanlar	Ebeveyn 5: Sanatla ilgili herhangi bir kaynak kullanmamış. Ebeveyn 13: Eskiden bilgiye ulaşım zordu, kaynak kullanmamış. Ebeveyn 16: Hiçbir kaynak kullanmamış.	3	%18.75
5.Eğitim ve Kurslar	Ebeveyn 3: Kurs öğretmeninden faydalanma. Ebeveyn 7: Okul ve kurs öğretmenleri.	2	%12.5

Tablo 2: Ebeveynlere sorulan 2. Sorunun bulguları

Ebeveynlerin sanatla ilgili bilgi edinme yöntemleri oldukça çeşitlidir ve farklı kaynaklardan yararlandıkları gözlemlenmiştir. En yaygın bilgi edinme yöntemi, internet ve televizyon kullanımınıdır (%37.5). Ebeveynler internette sanatla ilgili videolar izleyerek, araştırmalar yaparak ve televizyon programlarını takip ederek bilgi edinmişlerdir. Kitaplar ve dergiler de önemli bir bilgi kaynağıdır (%31.25). Ebeveynler, sanatla ilgili kitaplar, ansiklopediler ve dergilerden yararlanmış, sergileri ziyaret etmişlerdir.

Belgeseller, sanatla ilgili bilgi edinmede kullanılan diğer bir kaynaktır (%12.5). Ebeveynler sanat belgeselleri izleyerek bilgi sahibi olmuşlardır. Eğitim ve kurslardan yararlanan ebeveynler de bulunmaktadır (%12.5). Bu ebeveynler, kurs öğretmenlerinden ve okulda aldıkları eğitimlerden faydalanmışlardır.

Ancak, bazı ebeveynler sanatla ilgili herhangi bir kaynak kullanmamıştır (%18.75). Bu durum, bilgiye erişim zorlukları ve sanatla ilgili bilgi edinme gereksiniminin farkında olmamaktan kaynaklanabilir.

Ebeveyn 1- “ İnternet ,görüntü kalitesi ile ilgili videolar.”

Ebeveyn 2- “Belgeseller izleyerek kendimi geliştirmeye çalışıyorum.”

Ebeveyn 3- “İnternette yararlanđım. Orada araştırmalar yaptım. Televizyon programlarına baktım. Bir de gittiğim kurstaki retmenimden faydalandım. Bunları hobi olarak kullandım.”

Ebeveyn 4- “Genellikle ocuklarımla beraber televizyon ve internet gibi araçlardan faydalandım onlar izlerken bende onlarla birlikte izleyerek faydalanmaya çalıştım. Bu rendiklerimi hayatımda kullanmak için çeşitli etkinliklere katıldım.”

Ebeveyn 5- “ Sanatla için herhangi bir kaynaktan yararlanmadım.”

Ebeveyn 6- “Özel olarak herhangi bir kaynak kullanmadım. İhtiyaç halinde internette faydalandım.”

Ebeveyn 7- “Sanat ile ilgili sadece okulda retmenlerimizin anlattıkları ve kursta rendiklerimi kaynak olarak söyleyebilirim.”

Ebeveyn 8- “İşlediğimiz konuya göre konunun içeriğine göre kitaplardan ansiklopedilerden ve dergilerden faydalandım. Örneğin konu yağlı boya üzerine ise boyanın kullanımından başlayıp tekniğine kadar araştırıp inceledim. O tekniği kullanan ressamların kitaplarını inceledim ve çeşitli bir çok sergilere katılarak ve gezerek kendimi geliştirdim.”

Ebeveyn 9- “Bir kaynaktan yararlanmadım. Zaman zaman sanat dergileri okurum.”

Ebeveyn 10- “ Resme kaynak olarak dergilerden yada TV den resim programlarından bakıp çizerdik kardeşlerimle, eski dönemde TRT de resimle alakalı bir programdan bakar izler onu uyarlardık.”

Ebeveyn 11- “ Sanatla ilgili kitaplar okumayı seviyorum. Ancak pratiğe dökme konusunda pek iyi değilim.”

Ebeveyn 12- “Dergilerden ve büyüklerimize sorarak bilgi edindik. Ama o zamanda pek yapmak mümkün olmadı.”

Ebeveyn 13- “ Eskiden şimdiki zamanda olduğu gibi imkan bol değildi. Bu yüzden ben herhangi bir bilgiye kolay ulaşım sağlayamıyordum. Ben herhangi bir kaynaktan yararlanamadım.”

Ebeveyn 14- “Sanatla ilgili belgeseller izledim. Hayatın içerisinde çok kullanma fırsatım olmadı ama çocuklarımla derslerine yardım ederken ben de bildiklerimi uyguladım.”

Ebeveyn 15- “ Genellikle dergilere bakıyorum. Dergilere bakarak resim yaptım.”

Ebeveyn 16- “Bu kaynaklardan hiçbirinden faydalanamadım resimle alakalı herhangi bir araştırmam olmadı.”

5.1.3. Kendi sanat eğitim deneyiminiz hakkında bize biraz bilgi verebilir misiniz? Bu deneyim, çocuğunuzun sanatla ilgilenmesi konusunda size nasıl bir perspektif kazandı? Sorusuna ait bulgular

Kategoriler	Ebeveynler	sayı	yüzdeler
1.Sanat Eğitimi Alanlar	Ebeveyn 1: Fotoğrafçılık deneyimi, doğa fotoğraflarına ilgi. Ebeveyn 3: Makrome eğitimi, sanatın özgüven kazandırıcı etkisi. Ebeveyn 4: Çeşitli sanat kursları, çocuklarını güzel sanatlar fakültesine yönlendirme. Ebeveyn 6: Resim ilgisi, destek eksikliği, çocuğunu sanat kurslarına gönderme. Ebeveyn 7: Sanat etkinliklerinin rahatlatıcı etkisi, kızını sanat etkinliklerine dahil etme. Ebeveyn 8: Güzel sanatlar lisesi ve fakültesi mezunu, resim öğretmeni, ailede sanat ilgisi. Ebeveyn 9: Üniversitede drama dersleri, amatör tiyatro grupları. Ebeveyn 10: Çocuklarını resim kursuna gönderme ve teşvik etme. Ebeveyn 15: İlk ve ortaokulda sanat dersleri, çocuğunun sanat ilgisi.	9	%56.25
2.Sanat Eğitimi Almayanlar	Ebeveyn 2, 5, 11, 12, 13, 14, 16: Sanat eğitimi almamış, ancak çocuklarını sanatla ilgilenmeleri konusunda farklı derecelerde desteklemekte veya ilgisiz kalmakta.	7	%43.75
3.Sanat Eğitiminin Çocuk Üzerindeki Etkisine katkısı	Ebeveyn 2: Çocuğunun resimle ilgilenmesini teşvik etme. Ebeveyn 3: Çocuklarının her türlü sanat eğitimine destek verme. Ebeveyn 4: Çocuklarını sanat etkinliklerinde destekleme ve teşvik etme. Ebeveyn 5: Sanatın yaratıcılığı ve rahatlama sağlaması. Ebeveyn 6: Çocuğunun sanat kurslarına katılımını sağlama. Ebeveyn 7: Kızının sanat etkinliklerine katılımını sağlama. Ebeveyn 8: Çocuğuyla birlikte resim yaparak zaman geçirme. Ebeveyn 10: Çocuklarını resim konusunda teşvik etme. Ebeveyn 11: Çocuklarını sanat konusunda destekleme. Ebeveyn 14: Çocuklarının sanat ilgisini destekleme. Ebeveyn 15: Çocuğunun sanata ilgisiyle kendi ilgisinin artması. Ebeveyn 16: Çocuğunun sanatla ilgilenmesine saygı duyma, diğer dersleri daha önemli görme.	12	%75

Tablo 3: Ebeveynlere sorulan 3. Sorunun bulguları

Ebeveynlerin sanat eğitimi deneyimleri oldukça çeşitlilik göstermektedir. Ebeveynlerin %56.25'i sanat eğitimi almışken, %43.75'i sanat eğitimi almamıştır. Sanat eğitimi almış ebeveynler arasında, fotoğrafçılık, makrome, çeşitli sanat kursları ve resim eğitimi gibi alanlarda deneyimler bulunmaktadır. Bu ebeveynler, genellikle çocuklarını da sanatla ilgilenmeleri konusunda teşvik etmiş ve desteklemişlerdir. Sanat eğitiminin özgüven

kazandırıcı ve rahatlatıcı etkilerinin farkında olan bu ebeveynler, çocuklarının sanat etkinliklerine katılımını sağlamış ve onları bu alanda yönlendirmişlerdir.

Sanat eğitimi almamış ebeveynler ise farklı derecelerde çocuklarını sanatla ilgilenmeleri konusunda desteklemekte veya ilgisiz kalmaktadırlar. Bu grup, sanat eğitimi almadıkları halde, çocuklarının sanatla ilgili faaliyetlerine saygı göstermekte ve bazen desteklemektedir.

Ebeveynlerin %75'i, çocuklarının sanatla ilgilenmesini teşvik etmekte ve desteklemektedir. Sanat eğitimi almış olsun ya da olmasın, birçok ebeveyn, sanatın yaratıcılığı ve rahatlama sağlama gibi olumlu etkilerini takdir etmekte ve çocuklarının bu alandaki ilgisini desteklemektedir. Bu durum, ebeveynlerin kendi sanat eğitim deneyimlerinin, çocuklarının sanatla ilgilenmeleri konusunda önemli bir perspektif kazandırdığını ve onları daha olumlu ve teşvik edici bir tutum sergilemeye yönelttiğini göstermektedir.

Sonuç olarak, ebeveynlerin sanat eğitimi alma durumları ve çocuklarına sanat eğitimi konusundaki destekleri çeşitlilik göstermektedir. Sanat eğitimi almış ebeveynler, genellikle çocuklarını daha fazla teşvik ederken, sanat eğitimi almamış olanlar da çocuklarının sanatla ilgilenmelerini desteklemekte ve onların sanata olan ilgilerini artırmaktadır.

Ebeveyn 1- “ Kaliteli fotoğraf çekme konusunda deneyim kazanmış oldum. Doğa fotoğraflarının daha güzel olduğunu düşünüyorum.”

Ebeveyn 2- “Resimlere duyduğum ilgiden dolayı bu sanat üzerinde çalışmasını istiyorum.”

Ebeveyn 3- “Öncelikle çok zevkli ve eğlenceliydi, yaptıkça insana özgüven veren bir etkinlikti. Benim üzerimde doğurduğu bu olumlu sonuçlar sayesinde ben de çocuklarımın her türlü sanat eğitimine destek vermeye karar verdim.”

Ebeveyn 4- “Benim bugüne kadar aldığım sanat eğitimleri ve deneyimlerim sayesinde çocuklarıma her türlü sanat etkinliğinde desteklemeyi sağladı. Hatta çocuklarımdan birini güzel sanatlar fakültesine yönlendirdim ve teşvik ettim.”

Ebeveyn 5- “ Kendimin sanat eğitim deneyimim olmadı. Bu deneyim çocuğumuzun sanatla ilgilenmesi konusunda saygı duyuyorum yaratıcılığı, düşünme hızını ve bedenen, ruhen rahatlama sağladığını düşünüyorum.”

Ebeveyn 6- “ Resme her zaman ilgim vardı ama gerekli materyaller ve ortam yoktu. Ailem ve öğretmenlerim tarafından destek veren olmadı. Çocuğumda uhde kalmasın diye istediği sanat kurslarına göndermeye çalışıyorum.”

Ebeveyn 7- “-Katıldığımız etkinliklerin bizi genel olarak rahatlattığını düşünüyorum. Aynı şekilde kızıma da yaptırdım. kendisi de çok sevdiğini ve memnun kaldığını söylemişti.”

Ebeveyn 8- “Ben hem güzel sanatlar lisesi hem de güzel sanatlar fakültesi mezunuyum. Senelerce sanat üzerine eğitim aldım ve sevdiğim bir mesleğe sahip oldum(resim öğretmeni). Sanatımı icra etmekten ve başkalarına öğretmekten çok mutluyum. Aile bireylerimizin de sanata olan ilgisi arttı. Çocuğumun benimle birlikte aktivite olarak resim yapması zamanımızı dolu dolu ve yararlı bir şekilde geçirmemizi sağladı.”

Ebeveyn 9- “Üniversite okuduğum zamanlarda drama derslerine katıldım. Amatör tiyatro gruplarında yer aldım.”

Ebeveyn 10- “Ben resim veya başka bir dalda eğitim almadım. Çocuklarım özellikle resim konusunda yetenekli oldukları için bir dönem onları resim kursuna gönderdim ve şimdi de teşvik ediyorum.”

Ebeveyn 11- “Kendi eğitimimin yetersiz olduğunu düşünüyorum ancak çocuklarımı her zaman bu konuda destekledim.”

Ebeveyn 12- “Ben yapmadığım için çocuğumda hiç ilgilenmiyor.”

Ebeveyn 13- “Ben kendim hiç sanatla ilgilenmediğim için çocuğuma bir perspektif sağladığımı düşünmüyorum.”

Ebeveyn 14- “Çok fazla deneyimleme fırsatım olmadı ama az çok bildiklerimle çocuklarıma yardımcı olmaya çalışıyorum. Onların sanatla ilgileri olmasını istiyorum. Bu konuda her türlü desteği sağlarım.”

Ebeveyn 15- “Sadece ilk ve orta okulda sanat derslerine katıldım. Çocuğumun sanatla ilgilenmesi benimde sanata olan ilgimi arttırdı.”

Ebeveyn 16- “Çok az sanat deneyimim oldu ilkokulda aldığım resim dersleri sadece. Çocuğumun sanatla ilgilenmesi kendi kararı saygı duyarım ama diğer dersler daha önemli benim için.”

5.1.4. Ebeveyn olarak çocuğunuzun sanatla ilgili faaliyetlerine ne kadar katılıyorsunuz?

Bu katılımın çocuğunuzun sanat eğitimi üzerindeki etkisini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Sorusuna ait bulgular

Kategoriler	Ebeveynler	sayı	yüzdellik
1.Çocuğunun sanat faaliyetlerine katılanlar	Ebeveyn 4, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 16: Çocuklarının sanat faaliyetlerine aktif olarak katılmakta ve desteklemekte. Ebeveyn 10: Çocuklarını resim kurslarına gönderme ve teşvik etme.	11	%68.75
2. Çocuğunu destekleyenler	Ebeveyn 3: Çok fazla katılma fırsatı bulamasa da her zaman destekliyor. Ebeveyn 7: Çocuğunun sanata olan ilgisini her zaman destekliyor. Ebeveyn 11: Erkek çocukları sanata ilgi göstermese de desteklemeye çalışıyor.	3	%18.75
3. Sanatın Çocuğun Gelişimine Etkisi	Ebeveyn 2: Duygularını ifade etme, farklı bakış açıları geliştirme, özgüven ve hayal gücünün gelişimi. Ebeveyn 4: Sanatsal yönünün gelişmesi ve okulda fayda sağlama. Ebeveyn 5: Sanata ilgisinin artması. Ebeveyn 7: Pratik düşünme ve beceri gelişimi. Ebeveyn 8: Eğlenceli vakit geçirme ve stres atma. Ebeveyn 10: Psikolojik faydalar. Ebeveyn 13: Gelişimini fark etme. Ebeveyn 14: Sanatla ilgili kabiliyetin artması. Ebeveyn 16: Birlikte güzel şeyler ortaya çıkarma ve mutluluk.	9	%56.25
4.Sanata İlgisi Olmayanlar	Ebeveyn 1: Çocuğunun sanata yeteneği olsaydı profesyonel eğitim almak isterdi. Ebeveyn 12: Çocuğunun sanata ilgisi yok. Ebeveyn 11: Erkek çocuklarının sanata ilgisi yok.	3	%18.75

Tablo 4: Ebeveynlere sorulan 4. Sorunun bulguları

Ebeveynlerin çoğu (%68.75), çocuklarının sanat faaliyetlerine aktif olarak katılmakta ve onları desteklemektedir. Ebeveynler, çocuklarını resim kurslarına göndermek ve teşvik etmek gibi çeşitli yollarla sanatla ilgilenmelerini sağlamaktadır. Bazı ebeveynler (%18.75), çocuklarının sanata ilgisi olmasa da onları desteklemeye çalışmaktadır. Ebeveynler, sanatın çocukların duygusal, psikolojik ve pratik gelişimlerine katkıda bulunduğunu belirtmektedir (%56.25). Sanat faaliyetlerinin çocukların duygularını ifade etme, özgüven geliştirme, hayal gücü artırma, pratik düşünme becerilerini geliştirme ve eğlenceli vakit geçirme gibi faydalar sağladığı ifade edilmektedir. Diğer yandan, bazı ebeveynler (%18.75) çocuklarının sanata ilgisi olmadığını veya sınırlı olduğunu belirtmektedir. Bu bulgular, ebeveyn katılımının ve desteğinin, çocukların sanat eğitimine ve genel gelişimine önemli katkılar sağladığını göstermektedir.

Ebeveyn 1- “Çocuğumun görsel sanatlara yeteneği olmuş olsaydı daha profesyonel olması için eğitim veren kurslara göndermek isterdim.”

Ebeveyn 2- “Duygularını rahatça ifade etmesine imkan tanır, farklı bakış açılarını geliştirir, özgüvenini geliştirir, hayal dünyasını geliştirir.”

Ebeveyn 3- “Çok fazla katılma fırsatı bulamıyorum fakat her zaman destekliyorum. Benim bu desteklemem bile çocuğumun sanat derslerine başarısını arttırıyor.”

Ebeveyn 4- “Ben sürekli çocuğumla beraber sanat ve el becerisini geliştirecek etkinlikler yapıyoruz. Bu tür faaliyetlere sürekli katıldım. Böylece çocuğumun da sanatsal yönünün geliştiğini düşünüyorum. Okulunda da faydasını görüyor.”

Ebeveyn 5- “Ebeveyn olarak çocuğumuzun sanatla ilgili faaliyetlerine katılıyorum. Sanata ilgisi üzerindeki etkisi sanatla ilgilenmeyi seviyorsa sanatını geliştirmesini isterim.”

Ebeveyn 6- “Her zaman çocuğumun yanıdayım ve destekçisiyim. Benden destek bulduğu için çocuğumda daha istekli.”

Ebeveyn 7- “Çocuğumun sanata olan ilgisini her zaman destekliyorum. Çocuğumun sanat faaliyetleri ile ilgilenmesi onun kendi gelişimi, pratik düşünmesi ve benzeri becerilerinin artmasına yardımcı olacağını düşünüyorum.”

Ebeveyn 8- “Evde etkinlik olarak tüm yaptığı faaliyetlere bende katılmaya çalışıyorum. Onun yaş düzeyine inerek akrilik boya, suluboya gibi tekniklerle resim yaparak eğlenceli vakit geçiriyoruz. Böylece hem vakit geçiriyoruz birlikte hem de stres atıyoruz.”

Ebeveyn 9- “Elimden geldiğince katılmaya çalışıyorum. Bu katılımın çocuğumu desteklediğini ve ona heyecan verdiğini düşünüyorum.”

Ebeveyn 10- “Resimde yetenekleri olduğu için ve resim yapmayı sevdiğileri için resim kurslarına gitmelerini istiyor, teşvik ediyor ve gönderiyorum. Psikolojik olarak resim yapmanın iyi geldiğini gözlemlediğim için destekliyorum.”

Ebeveyn 11- “Ben ne kadar söylesem de erkek çocukları oldukları için kendilerinin hiç isteği olmuyor maalesef, sanattan uzak kalıyorlar.”

Ebeveyn 12- “Olsaydı bakış açısını değiştirirdi, hayata olan duyarlılığını arttırırdı.”

Ebeveyn 13- “ Olabildiğince etkinliklere katılmasını sağlıyorum. Yaptığı resimleri saklayıp gelecekte çocuğuma geçmişte nasıl resim çizdiğini gösteriyorum. Gelişimini fark etsin diye.”

Ebeveyn 14- “Olabildiğince sanatla ilgili faaliyetlerine katılıyorum. Yaptığım yardımlar ve desteklerden sonra çocuğumun sanatla ilgili kabiliyetinin arttığını görüyorum.”

Ebeveyn 15- “Elimizden geldikçe çocuğumuza yardımcı olmaya çalışıyoruz bu sayede çocuğumuzun sanata olan ilgisi arttı.”

Ebeveyn 16- “Görsel sanatlar dersinde verilen ödevlerine elimden geldiğince yardımcı olmaya çalışıyorum. Birlikte güzel bir şeyler ortaya çıkarmak ve bunu başarabilmek kızımı çok mutlu ediyor.”

5.2.Çocuklara Sorulan Sorular ve Bulguları

5.2.1. Görsel sanatlar derslerini nasıl buluyorsun, sana ne gibi faydaları olduğunu düşünüyorsun? Sorusuna ait bulgular

Kategoriler	Çocuklar	sayı	yüzdellik
1.Görsel Sanatlar Dersinin Dinlendirici ve Rahatlatıcı Etkisi	Çocuk 1: Yoğun derslerden sonra dinlendirici. Çocuk 6: Ağır dersler arasında mola gibi. Çocuk 8: Ders ve hayat stresinden uzaklaşma. Çocuk 10: Psikolojik rahatlama ve ders stresinin azalması.	4	%25
2.Görsel Sanatlar Dersinin Eğlenceli ve Sevilen Bir Ders Olması	Çocuk 2, 5, 6, 8, 9, 10, 13, 15: Eğlenceli ve sevilen bir ders. Çocuk 11: İlgisini çekmese de güzel buluyor.	9	%56.25
3.Görsel Sanatlar Dersinin Yetenek ve Yaratıcılık Geliştirmesi	Çocuk 2: Yetenek geliştirme ve kendini ifade etme. Çocuk 3: Resim teknikleri ve resamları tanıma. Çocuk 5: Kendini ifade etme ve yaratıcılığı geliştirme. Çocuk 7: Yetenek keşfi, hayal gücü geliştirme, yeni fikirler üretme. Çocuk 10: El becerisi geliştirme. Çocuk 12: Kendini ifade etme yeteneği ve yaratıcılığı geliştirme. Çocuk 14: Hayata farklı açılardan bakma. Çocuk 15, 16: Resim yeteneğini geliştirme.	10	%62.5
4.Görsel Sanatlar Dersinin Eğitici ve Öğretici Olması	Çocuk 4: Diğer sınıflar için eğitici ve eğlenceli. Çocuk 14: Öğretici ve hayata farklı açılardan bakmayı sağlıyor.	2	%12.5

Tablo 5: Çocuklara sorulan 1. Sorunun bulguları

Görsel sanatlar dersinin öğrencilere sağladığı faydalar çeşitlidir. Çocukların %25'i, bu dersin dinlendirici ve rahatlatıcı bir etkisi olduğunu belirtmektedir. Yoğun derslerden sonra görsel sanatlar dersinin bir mola gibi olduğunu ve psikolojik rahatlama sağladığını ifade etmişlerdir. Çocukların %56.25'i, görsel sanatlar dersini eğlenceli ve sevilen bir ders olarak görmektedir. Bu çocuklar, dersi ilgi çekici ve keyifli bulmakta, dersin stresinden uzaklaşmak için bir fırsat olarak değerlendirmektedir.

Görsel sanatlar dersinin yetenek ve yaratıcılık geliştirdiğini düşünen çocuklar %62.5 oranındadır. Bu çocuklar, dersin yeteneklerini geliştirme, kendini ifade etme, resim teknikleri öğrenme, hayal gücünü ve el becerilerini artırma gibi faydalar sağladığını belirtmişlerdir. %12.5 oranında çocuk ise görsel sanatlar dersini eğitici ve öğretici bulmaktadır. Bu çocuklar, dersin diğer sınıflar için eğitici olduğunu ve hayata farklı açılardan bakmayı sağladığını ifade etmişlerdir.

Genel olarak, görsel sanatlar dersi çocuklar için hem eğlenceli hem de faydalı bir ders olarak değerlendirilmiştir. Dersin dinlendirici ve rahatlatıcı etkisi, eğlenceli ve sevilen bir ders olması, yetenek ve yaratıcılığı geliştirmesi, eğitici ve öğretici olması gibi çeşitli olumlu yönleri bulunmaktadır.

Çocuk 1- “Güzel, yoğun derslerden sonra dinlendirdiğini düşünüyorum.”

Çocuk 2- “Görsel sanatlar dersini güzel, iyi buluyorum. Benim yeteneklerimi geliştiriyor. Resim çizerek kendimi daha iyi ifade ediyorum.”

Çocuk 3- “Resim çizmeyi sevdiğim için güzel buluyorum. Bana olan katkısı, bazı ressamı tanıdım. Resim yaparken hangi teknikleri kullanmam gerektiğini öğrendim.”

Çocuk 4- “Görsel sanatlar dersini son sınıf olduğum için gereksiz buluyorum fakat diğer sınıflar için eğitici ve eğlenceli olabilir.”

Çocuk 5- “Görsel sanatlar dersini seviyorum ve kendimi ifade etmemde, yaratıcılık özelliklerini geliştirdiğini düşünüyorum.”

Çocuk 6- “Görsel sanatlar dersi bizim için eğlenceli geçiyor. Ağır derslerin arasında bana mola gibi geliyor.”

Çocuk 7- “Kişinin kendi yetenek ve becerilerini keşfedip geliştirmesine katkı sağladığını düşünüyorum. Hayal gücümüzü geliştiriyor. Resim yaparken düşünüp yeni fikirler üretiyorum.”

Çocuk 8- “Görsel sanat derslerini çok eğlenceli buluyorum. Derslerin ve hayatın stresinden uzaklaşıp biraz nefes alıyorum.”

Çocuk 9- “Eğlenceli buluyorum. Ufkumu genişletiyor.”

Çocuk 10- “Güzel, eğlenceli, faydalı, el becerimi geliştiriyor. Psikolojik olarak da beni rahatlatıyor ve ders stresimin azalmasına yardımcı oluyor.”

Çocuk 11- “İlgimi çekmiyor, güzel olduğunu düşünüyorum.”

Çocuk 12- “Kişinin kendini ifade etme yeteneğini ve yaratıcılığını geliştirir.”

Çocuk 13- “İyi buluyorum. Resim dersi ile ilgili şeyler yapıyorum . Resim çiziyorum. Boyama yapıyorum annem de yardım ediyor. Odamda etkinlik yapıyorum ödevlerim bitince.”

Çocuk 14- “Bence güzel, öğretici bir ders. Hayata farklı açılardan bakmamızı sağlıyor.”

Çocuk 15- “Görsel sanatlar dersini eğlenceli buluyorum. Resim yeteneğimi güçlendiriyor.”

Çocuk 16- “Görsel sanatlar dersinin resim yeteneğimi geliştirdiğini düşünüyorum. Bence faydalı oluyor.”

5.2.2. Evde görsel sanatlar dersi ile ilgili aktiviteler yaparken veya görsel sanatlar dersi ile ilgili etkinliklere katılırken ebeveynlerinin sana olan tutumları nasıldır, açıklayınız?

Sorusuna ait bulgular

Kategoriler	Çocuklar	sayı	yüzdeler
1.Destekleyici Tutum	Çocuk 1: Yapamadığında yardımcı olma. Çocuk 2: Sürekli destek ve olumlu tutum. Çocuk 3: Maddi ve manevi destek. Çocuk 4: Olumlu tutum, gelişime teşvik. Çocuk 5: Her zaman arkasında durma ve ilerlemesini isteme. Çocuk 6: Destek ve ihtiyaçları karşılama. Çocuk 7: Serbest bırakma, malzemeleri karşılama. Çocuk 8: Maddi ve manevi destek, araç-gereçleri karşılama. Çocuk 9: Destekleyici tutum. Çocuk 10: Destek ve resmin iyi geldiğini bilme. Çocuk 12: Her konuda destek ve ihtiyaçları karşılama. Çocuk 13: Yardım etme, birlikte etkinlik yapma. Çocuk 15: Her zaman yardımcı olma ve destekleme. Çocuk 16: İsteddiği malzemeleri alma ve yardım etme.	14	%87.5
2.Özendirici ve Teşvik Edici Tutum	Çocuk 4: Gelişime teşvik etme. Çocuk 14: Resminin güzel olduğunu söyleme ve gelecekte iyi bir mimar olabileceğini belirtme	2	%12.5
3.Faaliyetlere Karışmama	Çocuk 7: Faaliyet yaparken karışmama, serbest bırakma	1	%6.25
4.Sınırlı Katılım	Çocuk 11: Sınav yılı nedeniyle görsel sanatlara vakit ayıramama.	1	%6.25

Tablo 6: Çocuklara sorulan 2. Sorunun bulguları

Ebeveynlerin genel tutumları oldukça destekleyici ve teşvik edici olup, çocukların görsel sanatlar dersleri ve ilgili aktivitelerine olumlu katkılar sağlamaktadır. Çocukların %87.5'i, ebeveynlerinin kendilerine maddi ve manevi destek sağladığını, malzemelerini temin ettiklerini ve ihtiyaçlarını karşıladıklarını belirtmiştir. Ebeveynler, çocuklarına yapamadıklarında yardımcı olma, her zaman arkasında durma ve ihtiyaçlarını karşılama gibi destekleyici tutumlar sergilemektedir. %12.5 oranında çocuk, ebeveynlerinin gelişimlerini teşvik ettiğini ve özendirici tutum sergilediğini ifade etmiştir. Bu ebeveynler, çocuklarının resimlerini beğenerek onları motive etmekte ve gelecekte iyi bir kariyer yapabileceklerini belirtmektedirler.

%6.25 oranında çocuk, ebeveynlerinin faaliyetler sırasında kendilerini serbest bıraktığını ve müdahale etmediğini belirtmiştir. Ayrıca, %6.25 oranında çocuk, sınav yılı gibi nedenlerle görsel sanatlara sınırlı vakit ayrabildiğini ifade etmiştir.

Genel olarak, ebeveynlerin tutumları çocukların sanatsal gelişimine ve ders başarısına olumlu etki yapmaktadır. Destekleyici ve teşvik edici tutumlar, çocukların görsel sanatlar derslerine olan ilgisini artırmakta ve onların yeteneklerini geliştirmelerine yardımcı olmaktadır.

Çocuk 1- “Yardımcı olurlar. Yapamadığım zamanlarda yardımcı olurlar.”

Çocuk 2- “Bana olan tutumları gayet iyi ve güzeldir. Bana bu konuda sürekli destek oluyorlar. Resim çizdiğimde resmi gayet başarılı buluyorlar.”

Çocuk 3- “ Bana ihtiyaç duyduğumda yardım ederler. Maddi ve manevi olarak destek olurlar.”

Çocuk 4- “Evde görsel sanatlar dersi ile ilgili aktiviteler yaparken veya görsel sanatlar dersi ile ilgili etkinliklere katılırken ailem bana karşı olumlu tutum sergiliyor ve benim bu konuda kendimi geliştirebileceğimi ifade ediyorlar.”

Çocuk 5- “ Evde görsel sanatlar dersi ile ilgili aktiviteler yaparken veya görsel sanatlar dersi ile ilgili etkinliklere katılırken ailem her zaman arkamda duruyor ve ilerlememi istiyor.”

Çocuk 6- “Annem ve babam beni hep destekler ve gerekli ihtiyaçlarımı giderir.”

Çocuk 7- “Ailem faaliyet yaparken karışmıyor beni serbest bırakıyorlar. Malzemelerimi karşıyorlar destek oluyorlar.”

Çocuk 8- “Evde veya okuldaki bütün aktivitelere ailem hep destek verir. Bütün araç ve gereçlerimi karşılarlar. Okul çapında olan küçük sergilere katılarak beni destekler. Maddi manevi her zaman arkamdalar.”

Çocuk 9- “ Destekleyici bir tutum içindeler .”

Çocuk 10- “Evde resim çizerken, boyama yaparken ailem beni destekliyor çünkü resmin bana iyi geldiğini biliyor.”

Çocuk 11- “Evde görsel sanatlara çok vakit ayırmıyorum. Sınav senem olduğu için test çözüyorum.”

Çocuk 12- “Her konuda beni desteklerler ve ihtiyaçlarımı karşılarlar.”

Çocuk 13- “Evde resim dersi ile ilgili şeyler yapıyorum. Resim çiziyorum, boyama yapıyorum. Annem de yardım ediyor. Odamda etkinlik yapıyorum ödevlerim bitince.”

Çocuk 14- “Resmimin güzel olduğunu söylüyorlar eğer gelişsem iyi bir mimar olabileceğimi söylüyorlar.”

Çocuk 15- “Bu konuda bana her zaman yardımcı olurlar. Beni desteklerler.”

Çocuk 16- “İstediğim boyaları alıyorlar, malzemeleri alıyorlar. İstediğim şeylerde yardım ediyorlar.”

5.2.3. Görsel sanat derslerinin önemini anlamak için ebeveynlerin sana yardımcı oluyor mu, senin görsel sanatlar dersine karşı tutumunda onların etkisi nedir? Sorusuna ait bulgular

Kategoriler	Çocuklar	sayı	yüzdellik
1.Destekleyici ve Teşvik Edici Tutum	Çocuk 2: Ebeveynlerin sürekli desteklemesi, yeteneklerini övmeleri. Çocuk 3: Yaptığı çalışmaları beğenmeleri. Çocuk 5: Çocukluktan itibaren sanata yönlendirme. Çocuk 6: Her zaman destekleme. Çocuk 8: El becerisi ve hayal gücünü geliştirmesi için destek. Çocuk 9: Destekleyici tutum. Çocuk 10: Çizim yapmayı sevmesi ve desteklenmesi. Çocuk 11: Sanata ilgisi olmayan çocuğa olumlu tutum. Çocuk 12: Etkinlikleri takip ederek başarılı olmalarını sağlama. Çocuk 14: Olumlu geri bildirimlerle destekleme. Çocuk 15: Karışmadan destekleme.	11	%68.75
2.Yardımcı Olma	Çocuk 1: Yardımcı olma. Çocuk 6: Yardımcı olma. Çocuk 7: Ödevler ve projeler için yardımcı olma. Çocuk 10: İstediği araç gereçleri alma. Çocuk 16: Yardıma ihtiyaç olduğunda yardımcı olma. Çocuk 14: Yardım istediğinde destekleme.	6	%37.5
3.Olumsuz veya Sınırlı Katılım	Çocuk 4: Ebeveynlerin katkısının tutumuna etkisi olmadığını düşünme. Çocuk 13: Ebeveynlerin yardımı sınırlı ama resim yapmasına engel olmama. Çocuk 16: Görsel sanatlar dersinin önemini anlaması için bir şey yapmama ama yardıma ihtiyaç olduğunda yardım etme.	3	%18.75

Tablo 7: Çocuklara sorulan 3. Sorunun bulguları

Ebeveynlerin çoğu, çocuklarının görsel sanatlar derslerine karşı tutumlarına olumlu katkılarda bulunmakta ve onları desteklemektedir. Çocukların %68.75'i, ebeveynlerinin destekleyici ve teşvik edici tutum sergilediğini belirtmiştir. Bu ebeveynler, çocuklarının

yeteneklerini övmekte, yaptıkları çalışmalarını beğenmekte ve onları sanata yönlendirmektedirler. Ayrıca, çocuklarının el becerisi ve hayal gücünü geliştirmesi için sürekli destek sağlamaktadırlar. %37.5 oranında çocuk, ebeveynlerinin çeşitli konularda yardımcı olduğunu ifade etmiştir. Bu çocuklar, ebeveynlerinin ödevler ve projelerde yardımcı olduğunu, gerekli araç gereçleri temin ettiğini ve gerektiğinde yardım sağladığını belirtmişlerdir.

Ancak, %18.75 oranında çocuk, ebeveynlerinin katkısının sınırlı olduğunu veya tutumlarına etkisinin olmadığını düşünmektedir. Bu çocuklar, ebeveynlerinin yardımlarının sınırlı olduğunu veya görsel sanatlar dersinin önemini anlamaları için özel bir şey yapmadıklarını ifade etmektedirler.

Genel olarak, ebeveynlerin tutumları, çocukların görsel sanatlar derslerine olan ilgisini ve başarılarını olumlu yönde etkilemektedir. Destekleyici ve teşvik edici tutumlar, çocukların sanatsal faaliyetlere olan ilgisini artırmakta ve onların yeteneklerini geliştirmelerine yardımcı olmaktadır.

Çocuk 1- “Evet oluyor.”

Çocuk 2- “Ebeveynlerim bu konuda bana yardımcı oluyor evet, onların bana tutumu çok iyi bu işi yapabileceğimi söylüyorlar. Bu işte hem başarılı hem de yetenekli olduğumu söylüyorlar. Gelecekte benden çok iyi ressam olacağımı söylüyorlar. Bu yaşta bu kadar iyi ve güzel resim çizdiğim için bazen şaşırıyorlar.”

Çocuk 3-“Evet yardımcı oluyorlar. Yaptığım çalışmalarını beğendiklerini söylerler. Onlar böyle söyleyince ben daha çok seviyorum resim dersini.”

Çocuk 4- “Görsel sanatlar dersinin önemini anlamam için evde ailem bana gerektiği kadar yardımcı oldukları görüşündeyim ancak benim görsel sanatlar dersine karşı olan tutum ve davranışlarımda bir etkisi olduğunu düşünmüyorum.”

Çocuk 5- “Evet yardımcı oluyorlar. Çocukluğumdan beri beni sanata yönlendirdiler. Çocukluğumda hep boş zamanlarımda, sıkıldığımda resim çizmemi istediler ve şuanda da sanatla ilgili ne zaman bir şey istesem yapmama yardımcı olurlar.”

Çocuk 6- “Evet yardımcı oluyorlar. Ailem beni her zaman destekliyor.”

Çocuk 7- “Resim ile ilgili ödevlerimi temiz ve güzel yapmam gerektiğini söylüyorlar. Projelerimi takip ediyorlar, gerektiğinde yardımcı oluyorlar.”

Çocuk 8- “Evet ailem bu konuda bana çok destek oluyor, görsel sanatlar dersinin benim el becerimi ve hayal gücümü geliştirdiğini düşünerek bana her zaman yardımcı oluyorlar.”

Çocuk 9- “Yardımcı oluyorlar. Görsel sanatlar dersini seviyorum. Destekleyici tutum içindeler.”

Çocuk 10- “Evet, oluyor. Çünkü çizim yapmayı seviyorum. İstedğim araç gereçleri alıyorlar. Olumlu oldu. Beni her zaman destekliyorlar.”

Çocuk 11- “Bu konuda çok ilgim yok. Ailem katılmam ve sanatla ilgilenmem için her zaman olumlu tutum sergiliyorlar.”

Çocuk 12- “Etkinliklerimizi takip ederek bu konuda başarılı olmamızda büyük rol oynarlar.”

Çocuk 13- “Annem ve babam her zaman yardımcı olmuyor. Annem kardeşime bakıyor babam çalışıyor ama resim yapmama kızmıyorlar.”

Çocuk 14- “Onlardan yardım istediğimde bana destek ve yardımcı oluyorlar. Bazen kötü resim yapsam bile güzel diyerek bana destek oluyorlar. Onlar böyle davrandıkça bende daha çok seviyorum resim dersini.”

Çocuk 15- “Görsel sanatlar dersine ebeveynlerim bana yardımcı olur. Kararlarıma karışmazlar ama beni hep desteklerler.”

Çocuk 16- “Görsel sanatlar dersinin önemini anlamam için bir şey yapmıyorlar ama yardıma ihtiyacım olduğunda yardım ediyorlar bu da beni mutlu ediyor.”

BÖLÜM 6

6. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİ

6.1. Sonuç

Bu araştırma, ebeveynlerin sanat eğitimi düzeylerinin çocukların görsel sanatlar dersine olan ilgisi, başarısı ve performansı üzerindeki etkilerini incelemeyi amaçlamaktadır. Konya Meram ilçesinde ortaokula giden öğrenciler ve onların ebeveynleriyle yapılan yarı yapılandırılmış görüşmelerden elde edilen veriler analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular ışığında, ebeveynlerin sanat eğitimi düzeyi ve çocukların görsel sanatlar dersine olan ilgisi arasında belirgin ve anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Araştırma bulguları, ebeveynlerin sanat eğitimi düzeylerinin çocukların sanatsal gelişimine doğrudan ve önemli bir etkisi olduğunu göstermektedir. Sanat eğitimi almış ebeveynlerin çocukları, sanata daha fazla ilgi göstermekte ve sanatsal faaliyetlere daha aktif bir şekilde katılmaktadır. Bu çocuklar, yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmekte, el becerilerini artırmakta ve sanat eserleri üretme konusunda daha istekli olmaktadır. Sanat eğitimi almış ebeveynlerin çocuklarının, görsel sanatlar dersinde daha yüksek başarı gösterdikleri ve derslerde daha fazla motivasyona sahip oldukları gözlemlenmiştir.

Araştırma bulguları, ebeveynlerin sanatla ilgili kaynaklardan yararlanma düzeylerinin de çocukların sanatsal gelişimine olan etkisini ortaya koymaktadır. İnternet, kitaplar, dergiler ve belgeseller gibi kaynaklardan yararlanan ebeveynler, çocuklarına daha geniş bir perspektif sunmakta ve onların sanatsal becerilerini desteklemektedir. Bu ebeveynler, çocuklarının görsel sanatlar dersine olan ilgisini artırmakta ve onlara sanatsal etkinliklerde rehberlik etmektedir. Özellikle, sanatla ilgili çeşitli kaynaklar sağlayan ve etkinliklerde destek olan ebeveynlerin çocukları, sanatsal yeteneklerini daha iyi geliştirmekte ve bu alanda daha başarılı olmaktadır.

Araştırma, aynı zamanda, ebeveynlerin destekleyici ve teşvik edici tutumlarının çocukların sanatsal gelişimine olan olumlu etkisini vurgulamaktadır. Ebeveynlerin çocuklarına sanatla ilgili etkinliklerde destek olmaları, onların sanatsal yeteneklerini geliştirmelerine ve bu alandaki başarılarını artırmalarına yardımcı olmaktadır. Ebeveynlerin sanatla ilgili etkinliklere katılımı, çocuklarının sanata olan ilgisini ve motivasyonunu artırmakta ve onları sanatsal faaliyetlerde daha aktif olmaya teşvik etmektedir.

Sanat eğitimi almayan veya sınırlı düzeyde sanat eğitimi almış ebeveynlerin çocukları ise bu alanda daha az destek görmekte ve dolayısıyla sanata olan ilgileri ve başarıları düşük

kalmaktadır. Sanat eğitimi almayan ebeveynler, çocuklarının sanatsal gelişimlerini desteklemek için yeterli bilgi ve deneyime sahip olmadıklarından, çocuklarının sanata olan ilgisini ve motivasyonunu artırmakta zorlanmaktadırlar. Bu durum, sanat eğitiminin ebeveynler tarafından daha fazla önemsenmesi gerektiğini ve bu konuda ebeveynlerin bilinçlendirilmesinin önemini ortaya koymaktadır.

Ebeveynlerin sanat eğitimine olan ilgisi ve desteği, çocukların sanatsal gelişimine olan katkıları açısından büyük önem taşımaktadır. Sanat eğitimi alan ebeveynler, çocuklarının sanatsal faaliyetlerine daha fazla katılmakta ve onlara rehberlik etmektedir. Bu ebeveynler, çocuklarının sanatsal yeteneklerini geliştirmek için gerekli kaynakları sağlamaktadır ve çocuklarını sanatsal etkinliklere teşvik etmektedir. Ebeveynlerin bu tutumu, çocukların sanata olan ilgisini ve motivasyonunu artırmakta ve onların sanatsal başarılarını olumlu yönde etkilemektedir.

Özetle, bu araştırma, ebeveynlerin sanat eğitimi düzeylerinin çocukların görsel sanatlar dersine olan ilgisi, başarısı ve performansı üzerinde önemli bir etkisi olduğunu göstermektedir. Sanat eğitimi alan ebeveynler, çocuklarının sanatsal gelişimine daha fazla katkıda bulunmakta ve onların sanata olan ilgisini artırmaktadır. Ebeveynlerin sanatla ilgili kaynaklardan yararlanma düzeyleri ve destekleyici tutumları, çocukların sanatsal gelişimlerini olumlu yönde etkilemektedir. Bu bulgular, sanat eğitiminin ve ebeveynlerin sanatsal desteğinin, çocukların sanatsal yeteneklerini geliştirmede önemli bir rol oynadığını vurgulamaktadır.

Araştırma sonuçları, sanat eğitiminin ve ebeveyn desteğinin çocukların sanatsal gelişimi üzerindeki olumlu etkilerini ortaya koyarken, aynı zamanda sanat eğitimi almayan ebeveynlerin çocuklarının sanatsal gelişimlerini desteklemek için daha fazla çaba göstermeleri gerektiğini de ortaya koymaktadır. Bu nedenle, sanat eğitiminin ve ebeveyn desteğinin, çocukların sanatsal yeteneklerini geliştirmede önemli bir rol oynadığı sonucuna varılmaktadır.

6.2. Tartışma

Bu araştırmanın bulguları, sanat eğitiminin çocukların gelişimi üzerindeki önemini ve ebeveynlerin bu süreçteki rollerini ortaya koymaktadır. Bulgular, mevcut literatürle uyumlu bir şekilde, ebeveynlerin sanat eğitim düzeylerinin çocukların sanatsal gelişimi üzerinde doğrudan ve anlamlı bir etkisi olduğunu göstermektedir. Bu sonuçlar, sanat eğitiminin bireylerin yaratıcılığını, estetik duyarlılığını ve genel zihinsel gelişimini nasıl etkilediğine dair mevcut literatürü desteklemektedir.

6.2.1.Sanat Eğitiminin Çocukların Gelişimine Katkıları

Sanat eğitimi, çocukların yaratıcılık, eleştirel düşünme, problem çözme ve kendini ifade etme gibi temel becerilerini geliştirmede önemli bir rol oynamaktadır. Oğuz Namdar ve Önder (2019) ile Mercin ve Alakuş (2007) tarafından yapılan çalışmalar, sanat eğitiminin çocukların bilişsel ve duygusal gelişimine katkı sağladığını vurgulamaktadır. Bu araştırma, sanat eğitimi almış ebeveynlerin çocuklarının sanata daha fazla ilgi gösterdiğini ve bu alandaki başarılarının daha yüksek olduğunu ortaya koymaktadır. Bu bulgu, sanat eğitiminin çocukların zihinsel gelişiminde ve akademik başarılarında önemli bir rol oynadığını göstermektedir.

6.2.2. Ebeveynlerin Sanatla İlgili Kaynaklardan Yararlanma Düzeyleri

Ebeveynlerin sanatla ilgili kaynaklardan yararlanma düzeyleri, çocukların sanatsal gelişimi üzerinde belirleyici bir etkiye sahiptir. İnternet, kitaplar, dergiler ve belgeseller gibi kaynaklardan yararlanan ebeveynler, çocuklarına daha geniş bir perspektif sunmakta ve onların sanatsal becerilerini desteklemektedir. Haanstra (2000) ve Arslanbek vd. (2022) gibi araştırmacılar, sanat eğitiminin evde de desteklenmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Bu araştırma, sanatla ilgili çeşitli kaynaklar sağlayan ve etkinliklerde destek olan ebeveynlerin çocuklarının sanatsal yeteneklerini daha iyi geliştirdiğini ve bu alanda daha başarılı olduğunu göstermektedir.

6.2.3.Ebeveynlerin Destekleyici ve Teşvik Edici Tutumları

Araştırma, ebeveynlerin destekleyici ve teşvik edici tutumlarının çocukların sanatsal gelişimine olan olumlu etkisini vurgulamaktadır. Shamri-Zeevi vd. (2019) ve Uysal ve Aksoy (2017) gibi araştırmacılar, ebeveynlerin çocuklarına sanatla ilgili etkinliklerde destek olmalarının onların sanatsal yeteneklerini geliştirmelerine yardımcı olduğunu belirtmektedir. Bu araştırma da, ebeveynlerin çocuklarına sanatla ilgili etkinliklerde destek olmalarının, onların sanatsal yeteneklerini geliştirmelerine ve bu alandaki başarılarını artırmalarına yardımcı olduğunu ortaya koymaktadır.

6.2.4.Sanat Eğitimi Almayan Ebeveynlerin Çocukları

Sanat eğitimi almayan veya sınırlı düzeyde sanat eğitimi almış ebeveynlerin çocukları, bu alanda daha az destek görmekte ve dolayısıyla sanata olan ilgileri ve başarıları düşük kalmaktadır. Bu bulgu, sanat eğitiminin ebeveynler tarafından daha fazla önemsenmesi gerektiğini ve bu konuda ebeveynlerin bilinçlendirilmesinin önemini ortaya koymaktadır. Ebeveynlerin sanat eğitimi almamış olmaları, çocuklarının sanatsal gelişimlerini desteklemek

için yeterli bilgi ve deneyime sahip olmamaları sonucunu doğurmakta ve bu durum çocukların sanata olan ilgisini ve motivasyonunu olumsuz etkilemektedir.

6.2.5. Ebeveynlerin Sanat Eğitimi Konusunda Bilinçlendirilmesi

Ebeveynlerin sanat eğitimi konusunda bilinçlendirilmesi, çocukların sanatsal gelişimlerini desteklemek açısından büyük önem taşımaktadır. Bu araştırmanın bulguları, ebeveynlerin sanat eğitimine yönelik bilinç ve ilgisinin artırılmasının, çocukların sanatsal yeteneklerini geliştirmelerine ve bu alandaki başarılarını artırmalarına katkı sağlayacağını göstermektedir. Eğitim politikalarının bu yönde şekillendirilmesi, bireylerin sanatsal ve kültürel gelişimine olumlu katkılar sunacak ve toplumun genel eğitim düzeyini yükseltecektir.

6.2.6. Eğitim Politikaları ve Sanat Eğitimi

Bu araştırmanın bulguları, sanat eğitiminin eğitim politikalarında daha fazla yer alması gerektiğini ortaya koymaktadır. Sanat eğitiminin okullarda daha yaygın ve kaliteli bir şekilde verilmesi, çocukların sanatsal yeteneklerini geliştirmelerine ve bu alandaki başarılarını artırmalarına yardımcı olacaktır. Ayrıca, okul dışı sanat etkinlikleri ve kurslar yaygınlaştırılarak, çocukların sanatla daha fazla iç içe olmaları sağlanmalıdır. Bu tür programlar, çocukların sanatsal becerilerini geliştirmelerine ve bu alandaki başarılarını artırmalarına katkı sağlayacaktır.

6.2.7. Toplumsal Farkındalık ve Sanat Eğitimi

Sanat eğitiminin önemine dair toplumsal farkındalık yaratmak, sanat eğitiminin yaygınlaştırılması ve desteklenmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Medya kampanyaları ve bilgilendirici etkinlikler düzenlenerek, sanat eğitiminin bireysel ve toplumsal gelişime katkıları vurgulanmalı ve toplumun bu konuda bilinçlenmesi sağlanmalıdır. Bu tür farkındalık çalışmaları, sanat eğitiminin daha geniş kitlelere ulaşmasını ve değer kazanmasını sağlayacaktır.

6.2.8. Sanat Eğitiminin Gelecekteki Rolü

Sanat eğitimi, bireylerin ve toplumların gelişiminde önemli bir rol oynamaktadır. Bu araştırma, sanat eğitiminin çocukların sanatsal yeteneklerini geliştirmelerine ve bu alandaki başarılarını artırmalarına katkı sağladığını göstermektedir. Eğitim politikalarının sanat eğitimi konusunda daha bilinçli ve destekleyici bir yaklaşıma yönlendirilmesi, bireylerin sanatsal ve kültürel gelişimine olumlu katkılar sunacak ve toplumun genel eğitim düzeyini yükseltecektir.

Sonuç olarak, bu araştırma, sanat eğitiminin ve ebeveyn desteğinin çocukların sanatsal gelişimi üzerindeki olumlu etkilerini ortaya koymaktadır. Sanat eğitiminin bireylerin yaratıcı düşünme, problem çözme ve kendini ifade etme becerilerini geliştirmede önemli bir rol oynadığı, ebeveynlerin bu süreçteki destekleyici ve teşvik edici tutumlarının çocukların sanatsal gelişimini olumlu yönde etkilediği sonucuna varılmıştır. Bu bulgular, sanat eğitiminin ve ebeveyn desteğinin çocukların sanatsal yeteneklerini geliştirmede önemli bir rol oynadığını vurgulamaktadır.

6.3. Öneriler

Bu araştırmanın bulguları doğrultusunda, eğitim politikaları ve uygulamalarına yönelik bazı önerilerde bulunulabilir. Bu öneriler yurt dışında gözlemlenen çalışmalardan ilham alınarak hazırlanmıştır.

Hollanda'nın kuzeyinde bulunan Drenthe eyaletindeki Hoozevee kasabasında yapılan çalışma önerilerin temel ilham kaynağı olmuştur. Vincent Van Gogh'un kasabada 2.5 ay kalması üzerine kasaba halkı sanatçıyı yad etmek nesilden nesile aktarmak, şehrin kalkınmasını sağlama ve en önemlisi ebeveynlerin çocuklarıyla birlikte eğlenirken öğrenmesine vesile olmak amacıyla Binnenstad Hoozevee projesi faaliyete geçirilmiştir(Hoozevee, 2023). Proje kapsamında yıllık etkinlik takvimi ve şehir meydanında ebeveynlerin ve çocukların birlikte yapabilecekleri Familiespeurtocht(Aile araması) etkinliği bulunmaktadır. Bu etkinlik meydana bulunan dükkanlardan ücretsiz broşür temini ile yapılabilir. Broşürde Van Gogh'un 140 yıl önce kasabaya gelip 2.5 ay kalmasının üzerine dönemin mimarisini ve tarihini aktarmak, onun eserlerini ve yaşantısını aktarabilmek için tasarlanmıştır.

Ülkemizde geçmişten günümüze birçok sanatçı yetişmiştir. Ülkemizin potansiyel yeteneklerini topluma kazandırmanın ve aileleri bu konuda bilinçlendirmenin hem Türk toplumu için hem de çocukların sanat eğitimindeki performansı ve topluma kazandırılma süreçleri için fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

6.3.1.Ebeveyn Eğitimi

Ebeveynlerin sanat eğitimi konusunda bilinçlendirilmesi ve desteklenmesi için çeşitli eğitim programları düzenlenmelidir. Ebeveynlere yönelik sanat kursları açarak, seminerler düzenleyerek ve atölyeler kurarak sanatla ilgili bilgi ve becerileri artırılmalıdır. Bu eğitimler, ebeveynlerin çocuklarına sanatla ilgili daha fazla destek olabilmelerini sağlayacağı

düşünülmektedir. Ayrıca ebeveynlerin sanatla ilgili bilgi ve becerilerinin artması, çocuklarının sanatsal gelişimine daha etkin bir şekilde katkıda bulunmalarını mümkün kılabilir.

6.3.2.Okul-Aile İşbirliği

Okullarda ebeveynlerin sanat eğitimine katılımını teşvik eden programlar geliştirilebilir. Okul-aile işbirliği kapsamında, ebeveynlerin sanat etkinliklerine katılımını sağlayacak projeler ve etkinlikler düzenlenebilir. Bu iş birliği, çocukların sanatsal gelişimlerini destekleyecek ve ailelerin bu süreçte daha aktif rol almasını sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca okulların ve ailelerin ortak çalışması, çocukların sanatla daha iç içe olmasına ve sanatın yaşamlarının bir parçası haline gelmesine katkı sağlayabilir.

6.3.3.Kaynak Sağlama

Ebeveynlerin sanatla ilgili kaynaklara kolay erişimini sağlamak için okullar ve yerel yönetimler tarafından destekleyici materyaller sunulabilir. İnternet, kitaplar, dergiler ve belgeseller gibi kaynakların kullanımını teşvik eden programlar geliştirilebilir. Bu kaynaklar ebeveynlerin çocuklarına sanatla ilgili daha geniş bir perspektif sunmalarına yardımcı olabilir. Ayrıca bu tür kaynakların ebeveynlere sunulması, ailelerin sanatsal etkinliklere katılımını artırabilir ve çocukların sanatla ilgili bilgi ve becerilerini geliştirmelerine destek olabilir.

6.3.4.Sanat Eğitiminin Yaygınlaştırılması

Sanat eğitiminin önemi vurgulanarak, okullarda sanat derslerinin sayısının ve derslerin kalitesinin artırılması önerilir. Ayrıca okul dışı sanat etkinlikleri ve kurslar yaygınlaştırılarak, çocukların sanatla daha fazla iç içe olmaları sağlanabilir. Sanat eğitiminin yaygınlaştırılması, çocukların sanatsal yeteneklerini geliştirmelerine ve bu alanda daha başarılı olmalarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bunun yanı sıra, sanat eğitiminin daha geniş kitlelere ulaşması, toplumun genel kültürel seviyesini yükseltebilir ve sanata olan ilgiyi artırabilir.

6.3.5.Sanat Eğitime Destek Programları

Ebeveynlerin çocuklarına sanat eğitimi konusunda destek olmaları için rehberlik ve danışmanlık hizmetleri sunulabilir. Sanat öğretmenleri ve rehberlik uzmanları, ebeveynlere çocuklarının sanatsal gelişimine nasıl katkıda bulunabilecekleri konusunda rehberlik edebilir. Bu destek programları, ebeveynlerin çocuklarına daha etkili bir şekilde yardımcı olmalarını sağlayacaktır. Ayrıca bu tür programlar, ebeveynlerin sanat eğitimi sürecine daha aktif katılım sağlamalarını ve çocuklarının sanatsal yeteneklerini daha iyi desteklemelerini sağlayabilir.

6.3.6.Sanat Eğitiminin Önemi Hakkında Farkındalık Yaratma

Toplumda sanat eğitiminin önemi hakkında farkındalık yaratmak için medya kampanyaları ve bilgilendirici etkinlikler düzenlenebilir. Sanat eğitiminin bireysel ve toplumsal gelişime katkıları vurgulanarak, toplumun bu konuda bilinçlenmesi sağlanabilir. Bu farkındalık, sanat eğitiminin daha geniş kitlelere ulaşmasını ve değer kazanmasını sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca sanat eğitiminin önemi hakkında yapılan farkındalık çalışmaları, sanatın toplumda daha fazla kabul görmesini ve desteklenmesini teşvik edebilir.

Bu öneriler doğrultusunda, ebeveynlerin sanat eğitime yönelik bilinç ve ilgisinin artırılması, çocukların görsel sanatlar dersine olan ilgisi ve başarısının artmasına katkı sağlayacaktır. Eğitim politikalarının bu yönde şekillendirilmesi, bireylerin sanatsal ve kültürel gelişimine olumlu katkılar sunacak ve toplumun genel eğitim düzeyini yükselteceği düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- Ak Güven, K. (2020). Sanatın Kimliği, Kimliğin Sanatı. *Ulakbilge Dergisi*, 8(48).
<https://doi.org/10.7816/ulakbilge-08-48-10>
- Akandere, O., Semiz, Y., Sönmez, O., & Gök, D. (2007). *Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi* (O. Akandere & Y. Semiz, Ed.). Eğitim Kitabevi Yayınları.
- Akkurt, S., & Boratav, O. (2018). Neden Sanat Eğitimi? İçinde *Uluslararası Eğitim Araştırmacıları Dergisi* (C. 1, Sayı 1).
<https://dergipark.org.tr/en/pub/ueader/issue/41849/482705>
- Akman Dömbekci, H., & Erişen, M. A. (2022). *Nitel Araştırmalarda Görüşme Tekniği*.
- Akyüz, Y. (1994). *Türk Eğitim Tarihi*. Kültür Koleji Yayınları.
- Arslanbek, A., Malhotra, B., & Kaimal, G. (2022). Indigenous and traditional arts in art therapy: Value, meaning, and clinical implications. *Arts in Psychotherapy*, 77.
<https://doi.org/10.1016/j.aip.2021.101879>
- Artut, K. (2002). *Sanat Eğitimi Kuramları ve Yöntemleri*. Anı yayıncılık.
- Ateş, R. (2007). *İlköğretim 7-11 Yaş Grubu için Görsel Sanatlar Dersi'nin Önemi*.
<https://www.proquest.com/docview/2569594426/EBF61C15F0F34A15PQ/1?accountid=159111>
- Ayaydın, A., Üstün Vural, D., Tuna, S., & Gökay Yılmaz, M. (2011). *Sanat Eğitimi ve Görsel Sanatlar Öğretimi* (A. O. Alakuş & L. Mercin, Ed.). Pegem Akademi.
- Baltacı, A. (2019). Nitel Araştırma Süreci: Nitel Bir Araştırma Nasıl Yapılır? *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(2), 368-388.
<https://doi.org/10.31592/aeusbed.598299>
- Bayraktar, İ. (2019). *Okul Öncesi Öğretmenlerin Okul Öncesinde Sanat Eğitimine Yönelik Görüşleri*.
<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=8B0aVLigdvqsTc1jjCVgAg&n o=sPIjPe4JKfWnRXKkd6ACwg>

Cömert Adar, S. (2019). *Görsel Sanatlar Öğretmenlerinin Karşılaştıkları Problemler ve Çözüm Önerileri*.

http://www.ekevakademi.org/Makaleler/365163437_27%20Sibel%20ADAR%20COME RT.pdf

Çakmak, N. (2017). *Öğrenci- Öğretmen- Veli Bağlamında Sanat Eğitimi*.
<https://www.proquest.com/docview/2599017645>

Çakmak, N., & Türkcan, B. (2019). Permanent Perceptions, Unchanging Problems: Visual Arts Course in Primary School at the Context of Student-Teacher-Parent. *Journal of Qualitative Research in Education*, 7(2), 768-791. <https://doi.org/10.14689/issn.2148-2624.1.7c.2s.13m>

Çiçekay, A. (2012). *Ortaöğretim 5.Sınıf Görsel Sanatlar Eğitimi Dersine Öğrenci Velilerinin Bakış Açıları*. 1-170.
<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=ZfIVT7hCUwDkHkSPi0EKPw&no=iZn9goU29CLheA6DXZihDw>

Demirel, I. N. (2011). Contributions provided by visual arts lesson for students at secondary stage in elementary education. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 15, 1972-1976.
<https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2011.04.037>

Deniz, T., & Çağlayan, N. (2022). 1-8. Sınıflar Görsel Sanatlar Dersinin Sanat ve Kültür İlişkisi Bağlamında İncelenmesi. İçinde *Turizm Araştırmaları Dergisi (Saffron Journal of Culture and Tourism Research)* (C. 2022, Sayı 1). <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/2276113>

Farthing, S. (2017). *Sanatın Tüm Öyküsü* (S. Farthing, Ed.).

Fischer, E. (2012). *Sanatın Gerekliliği*.

Gainer, B. (1997). Arts education: Parental attitudes toward arts education for children. *Journal of Arts Management Law and Society*, 26(4), 253-268.
<https://doi.org/10.1080/10632921.1997.9942965>

Genç, A., & Sipahioğlu, A. (1990). *Görsel Algılama "Sanatta Yaratıcı Süreç"* (A. İlgen, Ed.). sergi yayınevi.

- Güleç, İ., Çelik, S., & Demirhan, B. (2012). *Yaşam Boyu Öğrenme Nedir? Kavram ve Kapsamı Üzerine Bir Değerlendirme* (C. 2, Sayı 3).
<https://dergipark.org.tr/en/pub/suje/issue/20631/219952>
- Güneş, F. (2022). *Örgün ve Yaygın Eğitim*. Tübitak.
- Güven, B. (2022). *İlköğretim Görsel Sanatlar Dersi Kapsamında Gerçekleştirilen Araştırmalara İlişkin Bir İnceleme*.
<https://dergipark.org.tr/en/pub/joa/issue/31802/348685>
- Haanstra, F. (2000). Dutch Studies of the Effects of Arts Education Programs on School Success. *İçinde Autumn* (C. 42, Sayı 1).
- Hoogeveen, B. (2023). *Van Gogh De Familiespeurtocht*. <https://binnenstadhoogeveen.nl/van-gogh/>
- Hosea, H. (2006). “The Brush’s Footmarks”: Parents and infants paint together in a small community art therapy group. *International Journal of Art Therapy*, 11(2), 69-78.
<https://doi.org/10.1080/17454830600980317>
- Hsiao, C. Y. (2015). Current kindergarten parents’ attitudes toward and beliefs about children’s art education in majority cities and counties of Taiwan. *International Education Studies*, 8(4), 80-94. <https://doi.org/10.5539/ies.v8n4p80>
- Hsiao, C.-Y., & Kuo, T.-Y. (2013). Investigating Kindergarten Parents’ Selection of After-School Art Education Settings in Taiwan. *Journal of Education and Learning*, 2(4).
<https://doi.org/10.5539/jel.v2n4p208>
- Karaahmet Balcı, S. (2015). Sanat Eğitimi Alan Bireylerde Estetik Algı Oluşturmak için Görsel Kültür Eğitiminin Gerekliliği. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6(Number: 36), 465-465. <https://doi.org/10.9761/jasss2872>
- Karabay, Ö. (2019). *Çocukların Materyallere Kullanım Amaçlarının Dışında Özgün Şekiller Vererek Yaratıcı Tasarımlar Ortaya Koyabilme Yeteneklerinin Geliştirilmesi*.
<https://dergipark.org.tr/en/pub/zgefd/issue/51749/632427>
- Kılıçarslan, F. (2010). *Çocuğumu Nasıl Eğitmeliyim ?*

- Kınay, C. (1993). *Sanat Tarihi*. Kültür Bakanlığı.
- Knapper, C. (2006). *25 th International Course on vocational Training and Education in Agriculture Lifelong learning means effective and sustainable learning Reasons, ideas, concrete measures*. https://epale.ec.europa.eu/sites/default/files/s06_ref_knapper_e.pdf
- Köçer, M., & Koçoğlu, E. (2020). *Eğitim Tarihi* (M. Köçer & E. Koçoğlu, Ed.). Pegem Akademi. <https://doi.org/10.14527/9786257052849>
- Lesinskiene, S., Lesinskaite, A., Sambaras, R., & Karaliene, V. (2018). Survey of drawing and art activities of preschoolers: Attitudes and experiences of parents. *Health Education and Care*, 3(1). <https://doi.org/10.15761/hec.1000134>
- Mercin, L., & Alakuş, A. O. (2007). *BİREY ve TOPLUM İÇİN SANAT EĞİTİMİNİN GEREKLİLİĞİ*.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (1973). *Milli Eğitim Temel Kanunu*.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2014). *Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği*.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2018). *GÖRSEL SANATLAR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)*.
- Miser, R. (2022). “Küreselleşen” Dünyada Yetişkin Eğitimi. <https://dergipark.org.tr/en/pub/auebfd/issue/38408/445469>
- Nikoltsos, C. (2000). *The Art of Teaching Art in Early Childhood Education*. <https://eric.ed.gov/?id=ED443575>
- Oğuz Namdar, A., & Önder, V. (2019). Türkiye’de İlköğretimde Görsel Sanatlar ile ilgili Yapılan Lisansüstü Tezlerin Eğilimleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 767-784. <https://doi.org/10.24106/KEFDERGI.2719>
- Özkan, M. (2019). *Okul Öncesi Görsel Sanatlar Eğitimine Yönelik Öğrenci Velilerinin Bakış Açısı*. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=GgHmLqCjvV4wuLwZ-NBdRg&no=jfy4SNxqtuDI04gCgnOPmQ>
- Özsoy, V. (2003). *Görsel Sanatlar Eğitimi*. Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.

Pınarbaş, Y. (2010). *Orta Öğretimde Görsel Sanatlar Eğitimi ve Öğretiminin Önemi*.
<https://www.proquest.com/docview/2564571016?pq-origsite=gscholar&fromopenview=true>

Resmi Gazete. (2012). *Resmi Gazete*.

San, İ. (1985). *Sanat ve Eğitim*. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.

Sarpkaya, R., Erdem, A. R., Demirtaş, H., Arslan, H., Akçadağ, T., Kayıkcı, K., Ünal, A., İnandı, Y., Sarpkaya, P. Y., & Erkıılıç, T. A. (2016). *Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi* (R. SARP KAYA, Ed.).

Selalmaz, Ş. (2019). *5. Sınıf Öğrencilerinin Görsel Sanatlar Dersine Karşı Tutumlarında Sosyo-Ekonomik Düzeylerin Etkisi*.
<https://www.proquest.com/docview/2460759926?pq-origsite=gscholar&fromopenview=true>

Shamri-Zeevi, L., Regev, D., & Snir, S. (2019). Art-based parental training (ABPT)–parents' experiences. *International Journal of Art Therapy: Inscape*, 24(4), 192-201.
<https://doi.org/10.1080/17454832.2019.1641117>

Şener, N. (2011). *Türkiye'de Sanat Eğitiminde Yaşanan Sorunlar*.
<https://bab968c7e357be0d5987cd42d3a38b81da84f175.vetisonline.com/ed/pdf.jsp?param=ZqM010bz/F3m+vVvA1INYpaz9RWJQi4cHZv1onf7NKWb/vtjpBjH80ipzH2ZwBUgH8ZDKff4ZC+y+Mm+3tLHGSiUzIV8i9F7Ssid6JBtocc=>

Şirin, A. (2008). *Halk Eğitim Merkezlerinin Sanat Eğitimi Bağlamında Yetişkin Eğitimindeki Yeri ve Önemi*.
<http://acikerisimarsiv.selcuk.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/9961/219233.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Şişman, M. (2019). *Eğitime Giriş*. Pegem Akademi. <https://doi.org/10.14527/9786052414095>

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı. (1962). *Ortaokul Programı*.

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı. (1995). *İlkokul Programı*.

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı. (2013). *Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim Programı*.

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı. (2023). *Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği Birinci Kısım Genel Hükümler*.

Tuzlak, B. (2004). *Sanat Eğitimi ve Çevre İlişkisi*.
<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=orthI7l7zZvRfMCCoeVRjA&n o=mEY-vEf6LPJMYTwpWRfKA>

Türe, N. (2007). *Eğitimde ve Öğretimde Bir Araç Olarak Görsel Sanatlar Eğitiminin Öğrencilere Sağladığı Katkıları*.
https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=t_dbcA93Sotdr5Cqo3ZSQg&n o=3BCUi9h55J7htXq4liuVWA

Türk Dil Kurumu. (2023). *Türk Dil Kurumu*. <https://sozluk.gov.tr>

Tyler, C. W., & Likova, L. T. (2012). The role of the visual arts in the enhancing the learning process. İçinde *Frontiers in Human Neuroscience* (Sayı JANUARY 2012). Frontiers Media S. A. <https://doi.org/10.3389/fnhum.2012.00008>

Uslu, F., & Demir, E. (2023). Nitel Bir Veri Toplama Tekniği: Derinlemesine Görüşme. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 40(1), 289-299.
<https://doi.org/10.32600/huefd.1184085>

Uysal, N., & Aksoy, S. (2017). Sanat Eğitimi Veren Kurumlardaki Öğrencilerin Sanatsal Farkındalıklarının Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi: Anadolu Medeniyetleri Müzesi Örneği. *SED Journal of Art Education*, 5(1), 69-95. <https://doi.org/10.7816/sed-05-01-05>

Yılmaz, E. O., & Toker, T. (2022). *COVID-19 SALGINI ÖĞRETMENLERİN DİJİTAL YETERLİLİKLERİNİ NASIL ETKİLEDİ?* <https://doi.org/10.37669>

Yüksek Öğretim Kurulu. (1981). *Yükseköğretim Kanunu*.

Yüksek Öğretim Kurulu. (1982). <https://www.yok.gov.tr/kurumsal/mevzuat/ilgili-hukumler>.

EKLER

EK-1

Ebeveyn:

Çocuk:

sınıf:

Ebeveyne sorulacak sorular.

1. Hangi sanat eğitimi programlarına katıldınız veya hangi sanat derslerini aldınız? Aldıysanız, bu eğitim programlarının veya derslerin içeriği ve süresi nedir?
2. Sanatla ilgili kaynaklardan (kitaplar, dergiler, belgeseller vb.) yararlanma düzeyinizi anlamak adına, genellikle hangi tür kaynaklardan faydalandınız ve bunları nasıl kullandınız?
3. Kendi sanat eğitim deneyiminiz hakkında bize biraz bilgi verebilir misiniz? Bu deneyim, çocuğunuzun sanatla ilgilenmesi konusunda size nasıl bir perspektif kazandırdı?
4. Ebeveyn olarak çocuğunuzun sanatla ilgili faaliyetlerine ne kadar katılıyorsunuz? Bu katılımın çocuğunuzun sanat eğitimi üzerindeki etkisini nasıl değerlendiriyorsunuz?

EK-2

Çocuğa sorulacak sorular

1. Görsel sanatlar derslerini nasıl buluyorsun, size ne gibi faydaları olduğunu düşünüyorsun?
2. Evde görsel sanatlar dersi ile ilgili aktiviteler yaparken veya görsel sanatlar dersi ile ilgili etkinliklere katılırken ebeveynlerinin size olan tutumları nasıldır, açıklayınız?
3. Görsel sanat derslerinin önemini anlamak için ebeveynlerin size yardımcı oluyor mu, sizin görsel sanatlar dersine karşı tutumunda onların etkisi nedir?